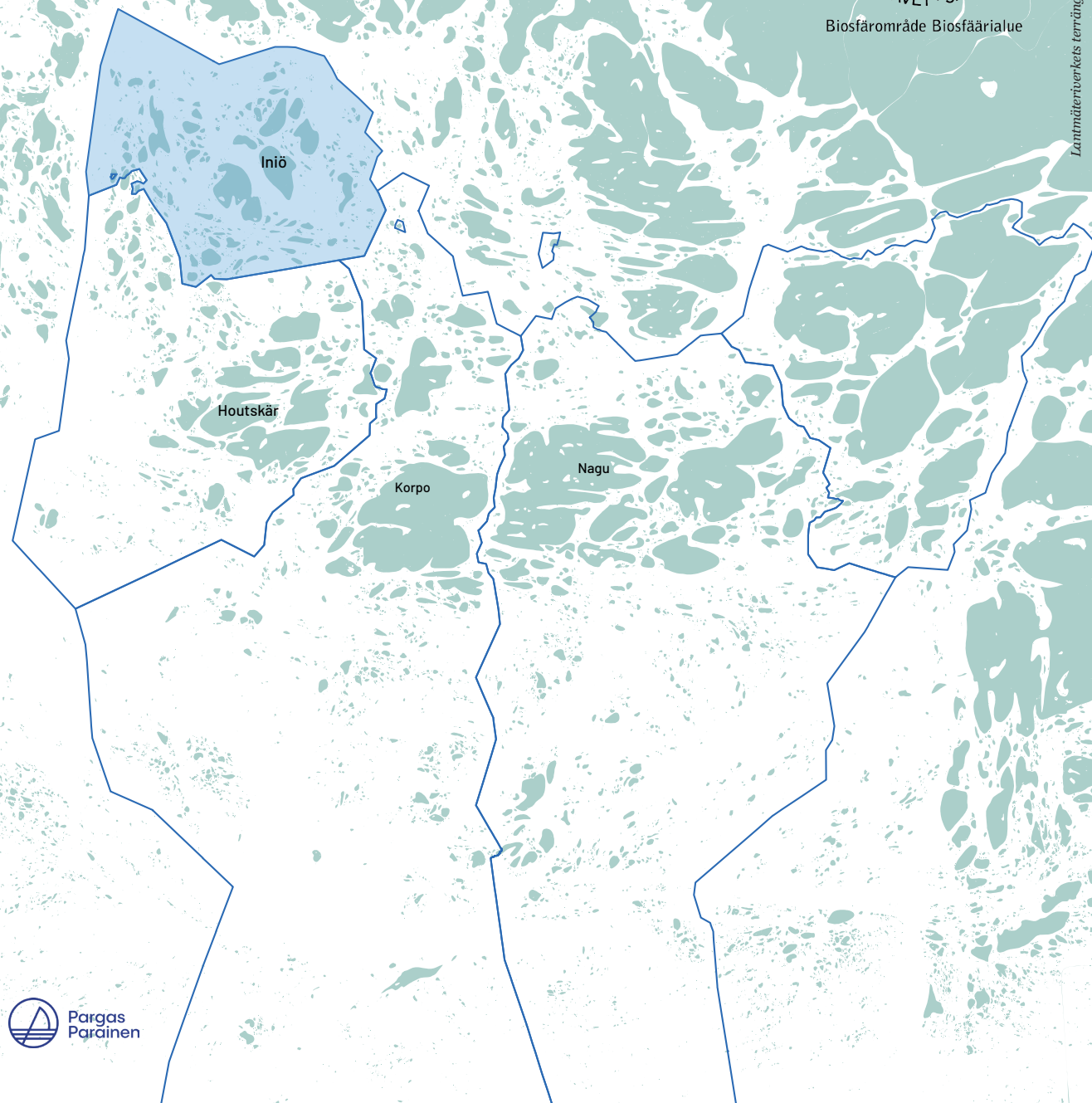


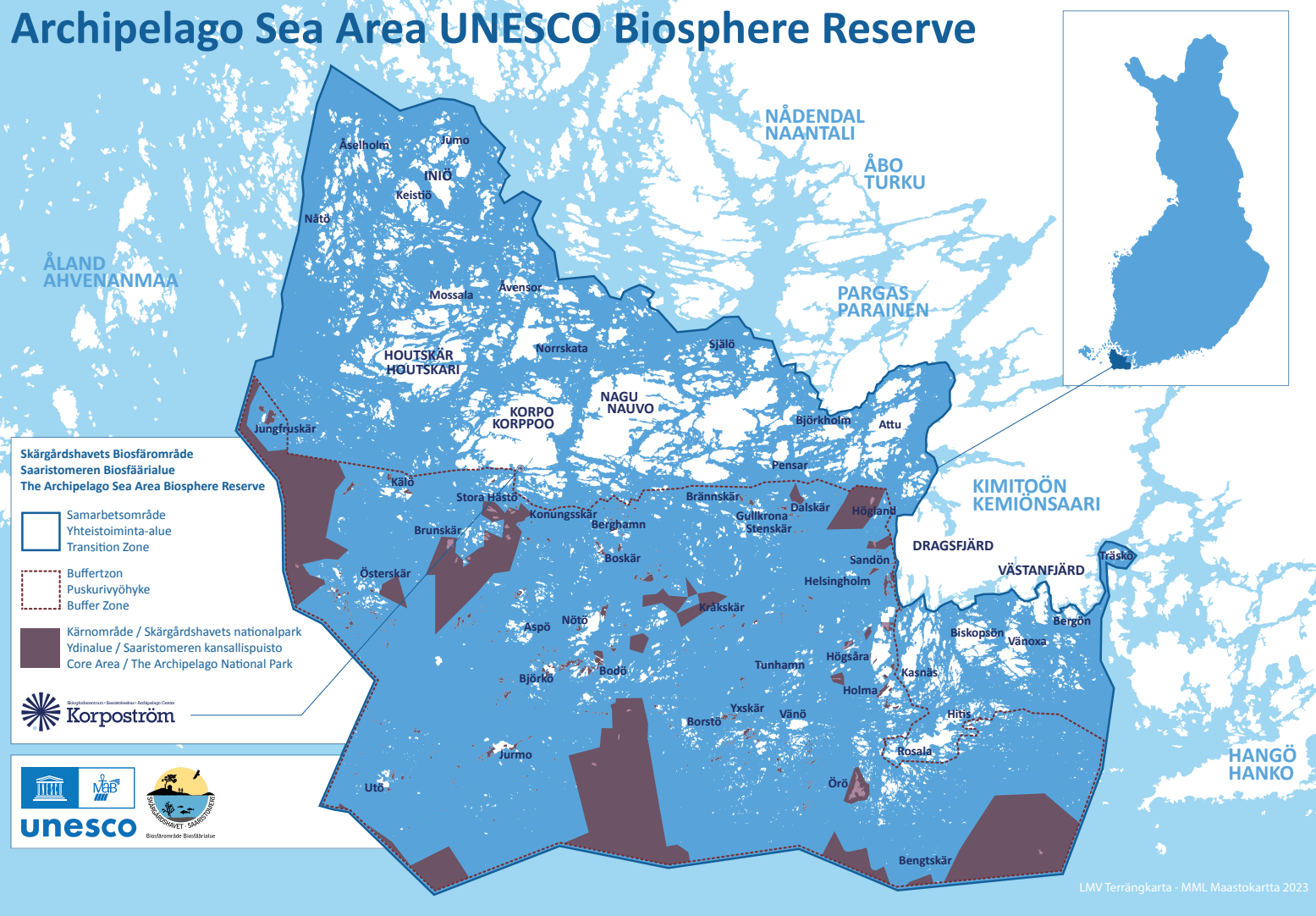
Bobarhet i Iniö 2025



Biosfärområde Biosfäärialue



Archipelago Sea Area UNESCO Biosphere Reserve



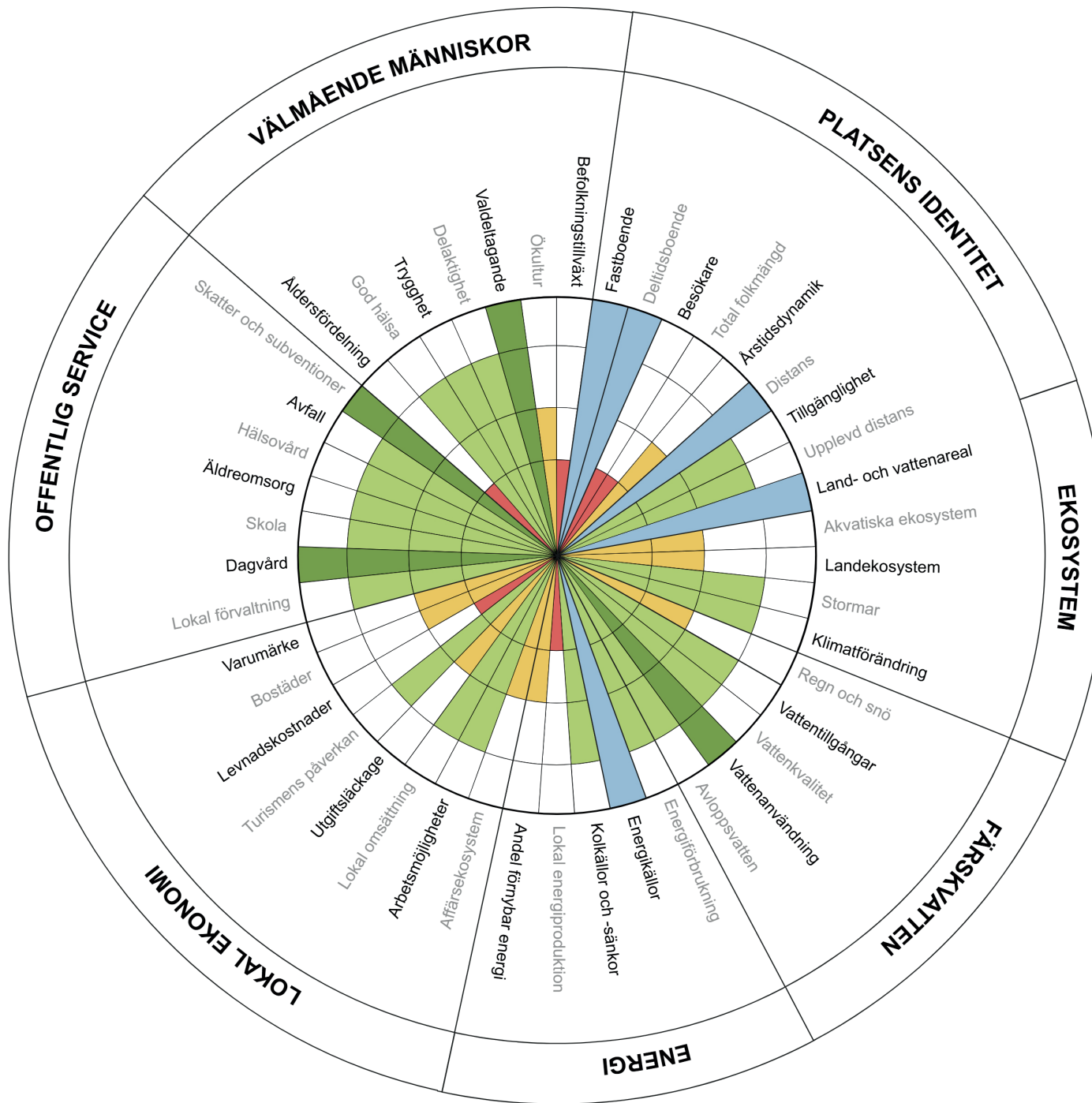
Skärgårdshavets biosfärområde

Skärgårdshavets biosfärområde inrättades år 1994 och består av Skärgårdshavets nationalpark och de åboländska skärgårdsområden som tillhör Pargas stad och Kimitoöns kommun, alltså kommundelarna Houtskär, Korpo, Nagu och Iniö i sin helhet, och delar av Pargas, Dragsfjärd, Västankfjärd och Kimito.

För att uppnå en hållbar samhällsutveckling arbetar vi på uppdrag av UNESCO med att hitta lokala lösningar på globala utmaningar för en hållbar utveckling, med hjälp av utbildning, forskning och utvecklingsprojekt, samt genom kunskaps- höjande insatser, samarbete och frivilliga insatser. Skärgårdshavets biosfärområde skall i samverkan med det globala nätverket av biosfärområden fungera som ett modellområde för hållbara lösningar.

Ett biosfärområde ska uppfylla tre funktioner; att **bevara** kulturell och biologisk mångfald, genom att **stödja** verksamhet som bidrar till att **utveckla** området på ett långsiktigt, ekologiskt och socioekonomiskt hållbart sätt.

Projektet Bobarhet på Pargas öar är en del av Skärgårdshavets biosfärområdes verksamhet och förenligt med biosfärområdets målsättningar genom att möjliggöra invånare att kartlägga och förstå sina ösamhällens lokala omständigheter, för att på så vis synliggöra utgångsläget för deras utvecklingsambitioner och potential att fungera som nationellt och internationellt inflytelserika modellområden.



Innehåll

Förord	5	Delområde 5: Lokal ekonomi	24
Metodbeskrivning.....	5	24 Affärsekosystem	24
Bobarhetsenkät.....	6	25 Arbetsmöjligheter.....	25
Läsanvisningar	6	26 Disponibel inkomst	25
Sammanfattning, Iniö	6	27 Utgiftsläckage	26
Delområde 1: Platsens identitet	7	28 Turism	27
1 Fastboende	7	29 Levnadskostnader	27
2 Deltidsboende	7	30 Bostäder.....	27
3 Besökare	8	31 Varumärke	27
4 Total folkmängd	9	Delområde 6: Offentlig service	28
5 Årstidsdynamik	9	32 Lokal förvaltning.....	28
6 Distans	10	33 Småbarnspedagogik	28
7 Tillgänglighet	10	34 Skolor	29
8 Upplevt avstånd	10	35 Äldrevård	29
Delområde 2: Ekosystem	13	36 Hälsovård.....	29
9 Land- och vattenareal.....	13	37 Avfall.....	30
10 Akvatiska ekosystem	14	38 Skatter och bidrag	30
11 Landekosystem.....	15	Delområde 7: Välmående människor	31
12 Stormar	16	39 Åldersfördelning	31
13 Klimatförändringar	17	40 God hälsa	31
Delområde 3: Färskvatten	18	41 Trygghet	31
14 Regn och snö.....	18	42 Delaktighet.....	32
15 Vattentillgångar.....	18	43 Valdeltagande.....	32
16 Vattenkvalitet.....	19	44 Öns kultur	32
17 Vattenanvändning.....	19	45 Befolkningstillväxt.....	33
18 Avlopp	20	Källförteckning.....	35
Delområde 4: Energi.....	20		
19 Energianvändning.....	21		
20 Energikällor	23		
21 Kolkällor och -sänkor.....	23		
22 Lokal energiproduktion.....	24		
23 Andel förnybar energi.....	24		

Förord

Under ett års tid har fyra lokala medborgarforskargrupper i Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö sammansträlat ungefär en gång i månaden för att utvärdera sina ösamhällets bobarhet med hjälp av bobarhetsverktyget och dess tillhörande indikatorer som utvecklats vid Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi. Som en del av Skärgårdshavets biosfärområdes verksamhet har projektet Bobarhet på Pargas öar, med finansiering från Leader-gruppen I Samma Båt och Svenska kulturfonden, möjliggjort genomförandet. Helhetsbilden som arbetet resulterat i har såväl bredd som djup.

En fråga som varit närvarande genom hela projektet är ”varför?”. Varför görs detta och till vilken nytta? Projektet har inga givna svar på denna ytterst viktiga fråga, men vi har försökt göra deltagarna medvetna om möjligheten som uppstår när man står inför ett ”varför?”, nämligen möjligheten att själv formulera ett ”därför!”.

En bärande orsak till att detta görs är ändå att man vill förstå sitt samhälle bättre. Resultaten har i sig ingen politisk ambition, men kan likväl bistå det politiska arbetet i såväl den kommunala som nationella förvaltningen. God förvaltning vilar på en god förståelse för det man förvaltar men också en ödmjuk nyfikenhet gentemot det man inte vet. I ett kommunalt sammanhang är den goda förståelsen omöjlig utan invånarnas erfarenhet och engagemang. Mångfalden av invånare gör en också påmind om de otaliga perspektiv som finns i ett samhälle och som måste kunna beaktas.

Också om vi nu har bobarhetsresultat att visa upp så är arbetet med att förstå våra ösamhället bara påbörjat. Vi har märkt att ett givet indikatorvärde resulterar i flertalet frågor, vilka vi inom projektets ramar inte haft möjlighet att möta på djupet. Helheten du har framför dig är kort sagt något att begrunda och låta sig förundras över. Förhoppningsvis lyckas du formulera ett av många möjliga ”därför” till ”varför?” detta är viktigt.

Vi önskar du som läser ditt eget ösamhälles rapport ska känna dig hemma i beskrivningen, men också, om du finner brister, ska känna dig manad att bidra med förtydliganden och förbättringar. Och för dig som inte bor här och läser av intresse hoppas vi att våra skärgårdssamhället ska kännas lockande, kanske rent av som något som måste upplevas på djupet, som besöksdestinationer eller rent av som bostadsorter.

Projektet vill rikta ett stort tack till alla som deltagit i våra gruppmöten, men också alla ni som tog er tid att besvara bobarhetsenkäten som skickades ut under vårvinter 2025. Utan er alla skulle detta arbete inte ha gjorts. Tack också till våra lokala ö-coacher Elin Mårtensson, Aada Ala-Tala, Anna Lindström och Rolf Schwartz. Vi har också haft glädjen att under en del av projektiden ha saverkeitbon Jan Göransson som en hjälpare hand på kontoret, tack för din insats! Vi riktar också ett tack till alla på Pargas stad som hjälpt oss framåt. Ett särskilt tack riktas till Frida Ringwall, Siv Holmgren och Katja Bonnevier. Tack ska ni ha!

Trevlig läsning!

Hälsar Robin Reuter och Julia Ajanko, Korpoström 2025

Metodbeskrivning

”Öar är utrotningshotade samhällen.” (Handbok i bobarhet, Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, 2022)

Bobarhetsverktyget som här har använts har utvecklats vid Skärgårdsinstitutet vid Åbo Akademi, där man bland annat har tagit fram en handbok i bobarhet. Med verktygets hjälp är det möjligt att kartlägga sitt ösamhälles nuvarande bobarhet genom att värdera 45 indikatorer, uppdelade på sju delområden. Indikatorerna värderas på en skala från 1-4, från dåligt till utmärkt.



Arbetet görs som en medborgarforskningsstudie där lokalinvånarnas engagemang är väsentligt för ett lyckat genomförande. När lokalbefolkningen bidrar med intern kunskap berikas den allmänna förståelsen av ösamhället, genom att den interna kunskapen dokumenteras, men också genom att befintlig extern kunskap utvärderas, omprövas och preciseras.

En bärande fråga som bobarhetsarbetet söker svar på är ”varför avfolkas våra öar?”. Också om arbetet inte resulterar i ett svar på frågan, så ger kartläggningen oss perspektiv på detta multifaktoriella fenomen. Den synliggör det som gör ösamhället attraktivt som bostadsort, men också det som försämrar attraktiviteten, vilket är ett viktigt utgångsläge när man söker de rätta åtgärderna.



Habitability and The Habitability Handbook – An assessment tool for viable island communities © 2020 by Christian Pleijel, Pia Prost, Cecilia Lundberg is licensed under Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License.



Gemensam bobarhetsträff i Vesterlid, Houtskär, 13.9.2025. Foto: Aarón Blanco Tejedor

Bobarhetsenkät

Under vårvinter 2025 publicerade projektet en enkät, riktad till alla fast- och deltidsboende i Nagu, Korpo, Houtskär och Iniö. Med 469 svar från fastbosatta och 520 svar från deltidsbosatta ger enkätsvaren oss ytterligare tillgång till det lokala perspektivet. Svaren har kategoriserats och använts för ifrågavarande ösamhälle.

Antal svar per område, fast-/deltidsboende: Nagu 195/147, Korpo 132/142, Houtskär 95/156, Iniö 40/73

Projektet skickade också ut en enkät till företagare i skärgården för att utreda affärekosystemens skick, också dessa svar har kategoriserats per område och använts därefter. Projektet deltog också vid några sammarevenemang där deltagare fick besvara några frågor gällande distansarbete. Dessa svar har använts gemensamt för alla områden.

Läsanvisningar

Rapporten bildar en helhet som tydligast kommer fram när man läser genom delområdena i kronologisk ordning. Innehållet tar fasta på Iniö som såväl ett studerat objekt som Iniö som en upplevd plats. ”Vi” som stundvis kommer till tals är den lokala medborgarforskningsgrupp som arbetat fram materialet.

Vi som deltagit i arbetet är: Rolf Schwartz, Denina Björklund, Kristina Brander, Gunilla Eriksson, Karolina Jensen, Linda Lindberg, Bo Lindholm, Mona Nygård, Lola Schwartz, Evelis Ramström, Bertil Åkerfelt, Rea Åkerfelt, Iniös högstadieelever samt ytterligare personer som på ett eller annat sätt medverkat.

I och med att multilokalitet blivit ett allt vanligare fenomen (att man känner sig hemma på flera platser) anses begreppet *fritidsboende* vara begränsande. För att benämna den grupp människor som inte är mantalsskrivna här men som bor i vårt samhälle under kortare eller längre tider av året har begreppet *deltidsboende* använts. I bobarhetsenkäten användes begreppet *fritidsboende*, och i hänvisningar till enkäten används därför detta begrepp.

För att göra olika människogrupper (fast-, deltidsboende och besökare) jämförbara har dessa räknats om till persondagar. Omvandlingen till persondagar sker genom att multiplicera personer med deras vistelsedygn. På detta sätt får vi fram antalet unika persondagar som upplevts i Iniö.

Sammanfattning, Iniö

- **DELOMRÅDE 1:** Iniö har en fastboende befolkning på 184 personer, 2000 deltidsboende och 43 000 årliga besökare. Den totala folkmängden, utspjutt över året är 814 personer/dag, fyra gånger fler än den mantalsskrivna befolkningen. Samhällsplaneringen behöver ta i beaktande den reella mänskliga närvaron. Samhället är geografiskt utspjutt, med olika behov sett till de olika holmarna.
- **DELOMRÅDE 2:** Ekosystemen till havs mår dåligt och landekosystemen förändras. Ösamhället måste vara byggt på en hållbar grund så att livsmiljön inte rubbas. Iniöborna är väl förberedda för stormar, klimatförändringen är märkbar men påverkar inte ölivet nämnvärt.
- **DELOMRÅDE 3:** Nederbördsmängderna är små och lokalt varierande. Iniös hushåll är i stort sett självförsörjande med färskvatten och flertalet av de privata brunnarna visar inga större brister, också om några hushåll har problem med tillgång och/eller kvalitet.
- **DELOMRÅDE 4:** Energiförbrukningen per capita (räknat på den totala folkmängden) är cirka 20 MWh, betydligt lägre än genomsnittet i Finland. Kolkällorna ligger på 6,7 ton/person. Den stora kolsänkan i skogen, 368 ton/person, gör Iniö koldioxidneutralt med råge. Om havet skulle må bättre skulle kolsänkan vara ännu större. Också om lokalproducerad energi finns tillgänglig, är det önskvärt att förbättra den lokala produktionen.
- **DELOMRÅDE 5:** Arbetslösheten hör till den lägsta i landet, 3,8 %. Den lokala ekonomin bärs upp av lokala företag, men utbudet täcker inte efterfrågan. En stor del av iniöbornas inkomster läcker ut till fastlandskommunerna, men många från fastlandskommunerna bidrar också till Iniös lokalekonomi genom deltidsboende eller turism. Penningströmmarna påvisar ett reellt förhållande mellan Iniö och Vakka-Suomi som Pargas stad ännu inte nyttjat till fullo.
- **DELOMRÅDE 6:** Småbarnspedagogiken, skolan och äldreomsorgen får ett gott betyg, trots en oro gällande den offentliga servicens framtid. Förutom den offentliga service som Pargas stad och Varha tillhandahåller, så sköts vardagen långt av de lokala föreningarna.
- **DELOMRÅDE 7:** Iniö är ett välmående ösamhälle med en fin gemenskap och goda förutsättningar för invånarna att leva ett gott liv. Åldersfördelningen är utmanande, med många äldre och få barn. Befolkningstillväxten är negativ. För att bibehålla och/eller öka Iniös välmående behövs mera inflyttning, speciellt av barnfamiljer. För ökad inflyttning behövs mera tillgängliga bostäder och arbetsplatser
 - Planera samhället utifrån den verkliga mänskliga närvaron. Öka samarbetet inom kommunen och till fastlandskommunerna. Trygga och smidiga fysiska och digitala kommunikationer är nödvändigt för att kunna bo i Iniö.
 - Arbeta lösningsorienterat, skapa nya arbetsplatser genom att framhäva möjligheterna i förhållande till utmaningarna man står inför. Nyttja biosfärstatusen i allt högre grad.
 - Sätt Iniö på kartan. De utmaningar som Iniö står inför beror i huvudsak på att den mantalsskrivna befolkningen är liten. Sprid ordet om Iniö som en bra plats att bo på, möjliggör och öka inflyttningen.

Delområde 1: Platsens identitet

Det första delområdet i bobarhetsanalysen för Iniö fokuserar på den mänskliga närvaron i skärgårdssamhället och hur dess geografiska läge påverkar vardagen. För att få en uppfattning av det mänskliga trycket på området analyseras inte bara antalet fastboende, utan även deltidsboende och besökare (både övernattande och dagsbesökare) samt hur många dagar per år dessa grupper vistas i Iniö. Genom att omvandla dessa siffror till persondagar skapas ett gemensamt mått som gör det möjligt att jämföra olika typer av närvaro.

Utöver befolkningsdynamiken granskas Iniös geografiska placering i förhållande till fastlandet. Eftersom avstånd i skärgården sällan mäts i kilometer utan snarare i restid och antalet färjeförbindelser, är det viktigt att förstå hur ortens läge påverkar tillgången till service och upplevelsen av avstånd. Detta delområde ger en grundläggande förståelse för hur många människor som vistas i Iniö, när de gör det och hur platsens fysiska förutsättningar formar livet i skärgården.

1 Fastboende

På hösten 2024 var 184 personer mantalsskrivna i Iniö. För att förstå det mänskliga trycket har vi räknat om dessa till persondagar. Därmed har vi gjort den fasta befolkningen jämförbar med de deltidsboende och besökarna.

För att räkna persondagar multiplicerar vi antalet fast bosatta personer med antalet vistelsedagar (personer x vistelsedagar = persondagar). På grund av färjeförbindelserna under en del av veckans kvällar och inga nätter är det mycket vanligt att Iniöborna har en lägenhet i Åbo, därav är också iniöborna borta hemifrån flera dygn om året. Iniöborna uppskattas vara hemma 310 dygn om året.

Summan persondagar som den fastbosatta befolkningen står för är 57 040.

År	Antal invånare	Antal invånare omräknat i persondagar (310)
2024	184	57 040

2 Deltidsboende

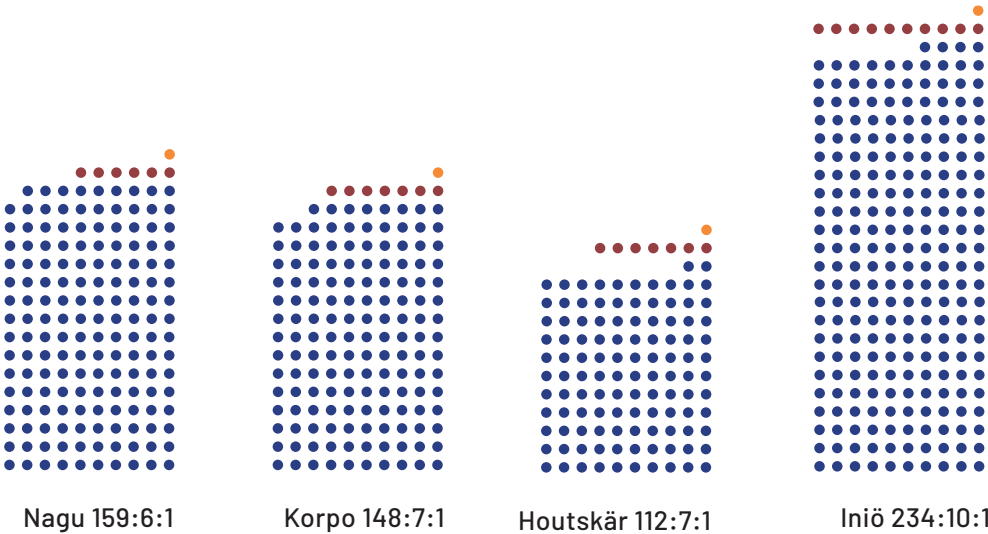
I Iniö finns det uppskattningsvis 736 hus som används för deltidsboende. Det finns stora variationer i deras vistelsedagar.

Enligt enkätundersökningen vistas Iniös deltidsbosatta i genomsnitt 89 dygn på orten och den genomsnittliga hushållsstorleken är 2,6 personer. Enligt svaren i enkäten är 7 % av de deltidsbosatta skrivna i Pargas stad.

Uppskattningen av Iniös deltidsboendes persondagar är således 170 310.

Antal deltidboende	Genomsnittlig vistelse i dagar	Totalt antal personsdagar
736 x 2,6 = 1 914	89	170 310

Antal invånare	Genomsnittlig vistelse	Totalt antal persondagar
1 914 deltidboende	89	170 310
184 helårsboende	310	57 040
		227 350



Den övre bilden visar det storleksmässiga förhållandet mellan besökare (blå), deltidbosatta (röd) och fastbosatta (gul). Bilden under visar motsvarande förhållande för några välkända öar med lika mycket landyta.



3 Besökare

Ett stort antal besökare rör sig med bil, motorcykel, cykel, båt eller till fots i den åboländska skärgården, i huvudsak under månaderna maj-september. Bland dessa finns såväl övernattare som dagsbesökare. Området är väldigt stort, med både transport- och transittrafik. Människor kommer till vår skärgård från olika väderstreck, vissa åker tillbaka samma väg som de kom, andra är på genomfart.

Statistiken som förs på färjorna är baserad på fordonsmängder och säger ingenting om antalet människor. På förbindelsebåtarna bokförs antalet människor, men dessa uppgifter säger ingenting om vart dessa människor är på väg, bara var de har klivit ombord. I det stora hela är vår utredning gällande besökare, speciellt dagsbesökare, långt baserad på uppskattningar och antaganden, vilka vi redogör för här nedan.

Övernattande besökare

Övernattningsmöjligheterna i Iniö skärgårdssamhälle är flera. Det finns ett hotell, tre B&B, tretton stugbyar och fyra campingar. Därtill kommer många med egen båt till gästhamnarna eller till sin båtklubbs klubbhamn. Förutom dessa hamnar finns även många naturhamnar. För att reda ut hur många de övernattade besökarna i Iniö är har arbetsgruppen kontaktat lokala inkvarteringsföretagare för att ta del av deras inkvarteringsstatistik. Hotell, B&B, camping och båtgäster uppskattas i genomsnitt stanna två dagar på orten, medan stug- eller Airbnb-gäster uppskattas stanna fyra dagar.

När vi räknar persondagarna för de övernattande besökarna i Iniö blir summan 40 796. Enligt arbetsgruppens uppskattning rör det sig om 14 086 personer.

Dagsbesökare

För att uppskatta antalet dagsbesökare har vi utgått från färjstatistiken mellan Iniö och Gustavs. Här har vi räknat ihop summan av alla fordon under högsäsong, juni-augusti 2023, totalt 20 305 fordon. Från dessa har vi sedan sållat bort de fast- och deltidsboende. De resterande fordonen, tillhörande besökarna, är 14 698. Fordonen har multiplicerats med 2,3¹, vilket ger oss en uppskattning om 33 785 besökare, varav 4 760 är övernattande besökare i juni-augusti som kommer till Iniö via landsvägen. De resterande personerna antas vara dagsbesökare, uppskattningsvis rör det sig om 29 025 personer som står för 29 025 persondagar. Många av de som kommer längs vägen till Iniö kan tänkas vara resenärer längs Stora Ringvägen, alltså sådana som inte återvänder med samma färja tillbaka, utan fortsätter resan mot antingen Houtskär eller Gustavs.

¹ Genomsnittet 2,3 personer per bil har här antagits som ett representativt genomsnitt för semestrande hushåll (återkommer i indikator 5), baserat på Stugbarometern 2024 genomsnitt om 2,3 personer/ stughushåll. Detta genomsnitt är lite mer än vad Stora Ringvägens statistik för 2024 visar, enligt vilken färre än två personer skulle färdas i en bil, vilket arbetsgruppen anser vara orimligt.

Summan för antalet övernattare och dagsbesökare under hela året är 43 111, vilket resulterar i 69 821 persondagar. Förhållandet mellan alla besökare och den bofasta befolkningen är 234:1 vilket enligt FN:s tourist-to-local-ratio ger Iniö indikatorvärdet 1.

Dagsbesökare kommer även med båt till Iniö vilket även ökar på besökartrycket men är svårt att mäta då det inte finns statistik på detta.



I själva verket finns ytterligare en grupp dagsbesökare som besöker vårt område dagligen, året runt: passagerarfärjorna samt godstrafiken som löper mellan Finland och Sverige. Även om dessa inte kan sagas vara regelrätta besökare som på ett eller annat sätt belastar infrastrukturerna på öarna, så har fartygens genomfart i våra vatten en självklar påverkan på vår skärgård. Också om fartygen inte kör mellan Iniös holmar, så är det samma vatten som omger skärgårdens alla holmar. Viking Line meddelade år 2022 ett rekordstort antal passagerare för rutten Åbo-Mariehamn-Stockholm under månaderna juni-augusti: 740 000. Under hela år 2023 hade rutten 2 123 647 passagerare. Om dessa uppehåller sig en timme var i våra vatten utgör de 265 456 persondagar.

Kategori	Längd på vistelse [dag]	Högsäsong (jun-aug)	Lågsäsong (sep-maj)	Antal personer	Antal persondagar
Hotell, B'n'b	2	808	146	954	1 908
Stugbyar, Airb'n'b	4	3 111	3 201	6 312	25 248
Gäst- och klubbhamnar, camping	2	6 820		6 820	13 640
Delsumma		10 739	3 347	14 086	40 796
Dagsturister	1	29 025		29 025	29 025
Summa		39 764		43 111	69 821

Antal turister	Antal bofasta	Förhållande
43 111	184	234:1

4 Total folkmängd

Genom att räkna ihop persondagarna för den bofasta befolkningen, deltidshusen och besökare fås summan för de totala persondagarna som tillbringas i Iniö under ett år. När summan persondagar fördelas på årets alla dagar, ser vi att det mänskliga trycket på Iniö i genomsnitt är 814 personer varje dag under året.

Genomsnittet för det mänskliga trycket per dag på 814 personer är ungefär det samma som Iniös befolkning var runt sekelskiftet 1899 - 1900. Då var Iniös befolkning cirka 800 personer.

Det mänskliga trycket är 4,4 gånger större än vad den mantalsskrivna befolkningen utgör, vilket ger Iniö indikatorvärdet **1**.



Population	Personer	Persondagar
Fastboende	184	57 040
Deltidsboende	1 914	170 310
Besökare	43 111	69 821
Summa persondagar		297 171
Summa persondagar / 365		814
		814 / 184 = 4,4 = 4:1

5 Årstidsdynamik

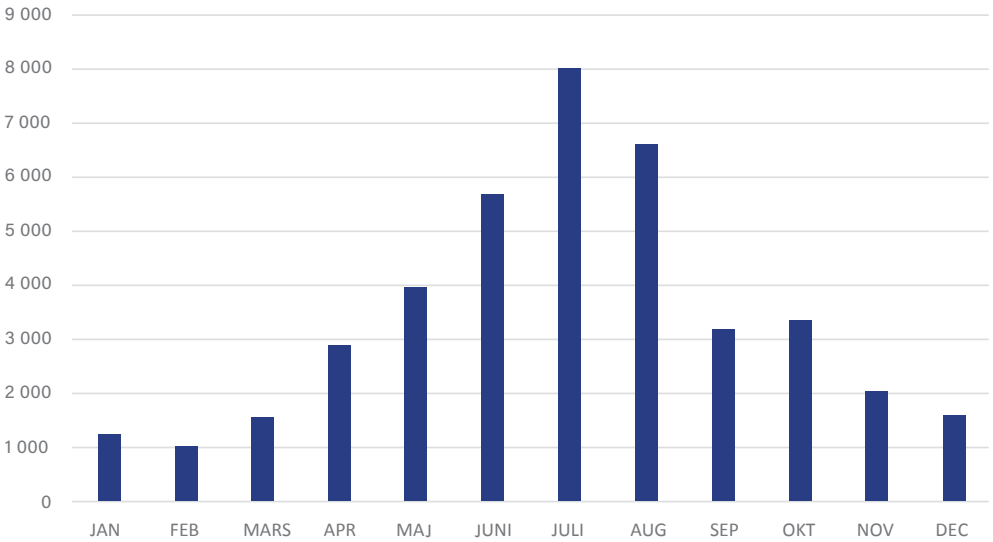
För att förstå årstidsdynamiken jämför vi befolkningen i Iniö den 15 januari med den 15 juli. Vi utgår från att alla 184 mantalsskrivna personer är hemma den 15 januari. Av svaren i bo-
barhetsenkäten ser vi att 21 deltidshusen befinner sig i Iniö en dag i januari, och uppskattar
då att hela befolkningen är 205 personer den 15 januari.

Vi räknar med att alla av de 736 deltidshusen är i användning den 15 juli. Storleken på de
dessa hushåll är 2,6 personer, vilket innebär en befolkningsökning från 205 personer till
2 098 personer. Räknar vi därtill med de övernattande besökarna (129 enligt uppgifter från
företagare) och dagsbesökarna (593) under samma dag ökar befolkningen till 2 820.

När vi jämför befolkningen den 15 januari med den 15 juli, ser vi att befolkningen ökar
14 gånger, alltså ett förhållande om 1:14. Också fordonsstatistiken på färjan mellan Iniö och
Gustavs, omräknat till människor, uppvisar samma årstidsdynamik. Detta ger enligt handbo-
ken indikatorvärdet **2**. Här bör dock påpekas att det antagligen finns ett mörkertal gällande
båtburna, deltidshusen och besökare.



Fordonstatistiken för färjan mellan Iniö och Gustavs visar tydligt den mänskliga närvarons dynamiska
karaktär under året. Bild: Finferries.



6 Distans

Iniö skärgårdssamhälle är en ögrupp utanför kusten som befinner sig ca 10-30 km (fågelvägen) från fastlandet och hamnar enligt handboken i kategori C: “[ö]ar längre ut till havs, öar belägna långt från land, utom synhåll eller knappt synliga, men närmare än 12 sjömil från fastlandet.”

7 Tillgänglighet

Under vardagsmorgnar är tillgängligheten till och från Iniö relativt god med fyra turer från Iniö (6.30, 7.30, 9.30, 11.00) och fyra turer till Iniö (7.00, 8.10, 10.10, 11.45). Mellan klockan 11-14.45 (3 h 45 min) går inga färjor från Iniö, och mellan kl 11.45-15.20 (3 h 35 min) går inga färjor till Iniö. Pausen försvårar rörligheten och tillgängligheten på service. Har man ett möte i Pargas kl.16.00 så hinner man inte om man tar turen kl.14.45, utan man behöver ta den sista turen innan pausen, alltså kl.11.00.

På eftermiddagen under sommaren finns fyra turer från Iniö varje vardag (14.45, 15.55, 18.00, 20.30) och fyra turer till Iniö (15.20, 16.30, 19.00 och 21.00)

Från hösten till våren finns under tisdagar och torsdagar endast tre eftermiddagsturer (sista turen från Iniö kl. 18 och sista turen till Iniö kl 19).

Mellan Åbo och färjfstet i Gustavs går en buss, med 2-3 turer på sommaren och en till två turer övriga tider under året.

Tillgängligheten på service är relativt god i Iniö när man utgår från centralorten Norrby. Många tjänster och service finns lokalt tillgängliga eller i de närlägnade kommunerna på fastlandet. Även om en hel del av tjänsterna finns lokalt tillgängliga, så måste det ändå poängteras att dessa kan vara begränsade av återhållsamma öppettider, säsongsvariationer eller dylikt. Vi ser att den lokala tillgängligheten generellt sett är bättre under sommaren än vintern, vilket gäller för hela skärgården, så väl för den inre som den yttre.

Tillgängligheten utgående från centralorten Norrby får indikatorvärde **3**.

För att verkligen förstå tillgängligheten sett till hela området så behöver man ta i beaktande följande indikator (8). Också om tillgängligheten från centralorten Norrby är god så ser förhållandena för de omkringliggande holmarnas del annorlunda ut. För de mer svåråtkomliga områdena är indikatorvärdet för tillgängligheten **2**.



8 Upplevt avstånd

Iniöborna räknar ofta hur lång väg det är någonstans med hur länge det tar att köra från färjstranden vid Heponiemi (Gustavs). Mycket ärenden sköts i Tövsala (15 min), Nystad (45 min), Reso (50 min), Åbo (60 min). Om man kör till Pargas är restiden 90 min från färjfstet i Heponiemi och då kör man genom åtta kommuner innan man når Pargas.

Under sommarhalvåret, när rutten Stora ringvägen mellan Dalen (Iniö) och Mossala (Houtskär) löper, tar det lika lång tid att köra med bil och färjor via Houtskär till Korpo kyrkby (50 km) som det tar att köra via Gustavs och fastlandet till Korpo (160 km). Körsträckan med bil via fastlandet är dock 110 kilometer längre än om man kommer till Korpo via Houtskär.

Enligt uträkningen är det upplevda avståndet från centralorten Norrby på Iniölandet till Pargas centrum 2,2 gånger längre än om man skulle färdas samma sträcka i kilometer på landsväg i 90 km/h, vilket ger indikatorvärde **3**. Trots att avståndet till Pargas enligt denna uträkning endast är 2,2 gånger längre, så bör det poängteras att det upplevda avståndet till fastlandskommunerna är ännu längre, än om man skulle färdas samma sträcka på en landsväg, detta eftersom en stor del av resan går över vatten. Sträckan till Pargas körs till stor del på landsväg, därav ett lägre upplevt avstånd.

I och med att Iniö är ett utspritt ösamhälle med varierande tillgänglighet och där det upplevda avståndet varierar beroende på varifrån man mäter, har gruppen valt att också se på de upplevda avstånden till Centralorten Norrby från ett antal representativa ställen. Exempelvis är det upplevda avståndet från holmarna Åselholm och Kolko till Norrby på Iniölandet 4,7, respektive 6 gånger längre än samma sträcka färdad i 90 km/h på vanlig landsväg.

Detta visar att, beroende på var man bor i Iniö så kan det upplevda avståndet till Pargas centrum variera stort. Därtill bör vi minnas att färjförbindelsen mellan Iniö och Gustavs är mycket begränsad, med endast åtta turer under vardagar och sex turer under lördagar och helger, och inga turer under sena kvällar eller under natten. Så trots att det upplevda avståndet från Norrby till Pargas centrum endast är 2,2 gånger längre, så är verkligheten mer komplicerad än så, vilket torde framgå från redogörelserna för indikator 7 och 8.

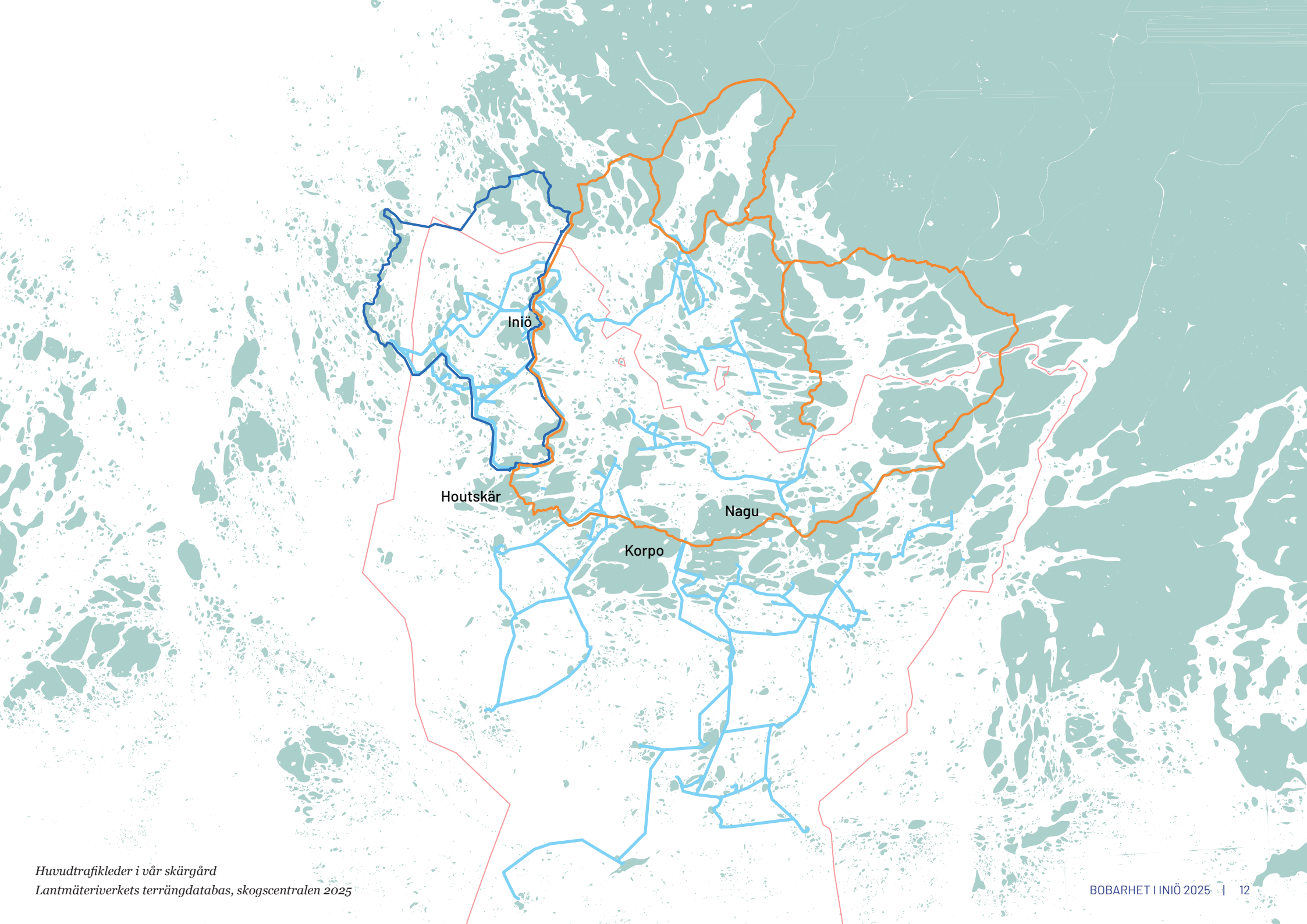


Destination Pargas centrum	Verkligt avstånd (km)	Verklig restid (min)	Upplevt avstånd (km)	Förhållande	Indikator värde
Jumo	103	140	210	1:2	3
Iniölandet	107	155	232,5	1:2,2	3
Keistiö	113	175	262,5	1:2,3	3

Destination Norrby: hälso- hus, skola, dagis	Verkligt avstånd (km)	Verklig restid (min)	Upplevt avstånd (km)	Förhållande	Indikator värde
Jumo	4,5	20	30	1:6,6	1
Keistiö	5	22	33	1:6,6	1
Åselholm	16	50	75	1:4,7	1
Kolko	5	20	30	1:6	1



På kartan har öarna flyttats från sina verkliga positioner (blå) längs en rät linje till nya positioner (orangea) enligt det upplevda avståndet in till Pargas centrum, vilket är hur långt man kommer när man reser på fastlandet i 90 km/h.



Delområde 2: Ekosystem

Det andra delområdet i bobarhetsanalysen fokuserar på de ekologiska förutsättningarna för ett hållbart liv i skärgården. Ekosystemen, både på land och i havet, utgör grunden för vår livsmiljö, och deras tillstånd påverkar direkt möjligheterna att bo och verka i området. För att bibehålla bobarheten krävs att de ekosystem som ofta tas för givna skyddas och vårdas.

I detta avsnitt tittar vi närmare på Iniös land- och vattenareal. Vi analyserar tillståndet i havsmiljöerna, där övergödning och förändrade vattenförhållanden påverkar både växt- och djurliv, liksom landekosystemens utveckling, där igenväxning och minskad traditionell markanvändning hotar biologisk mångfald. Dessutom behandlas hur stormar och klimatförändringar påverkar vardagen och naturen i Iniö, samt hur samhället anpassar sig till dessa förändringar.

Genom att belysa ekosystemens status och de utmaningar som finns skapas en förståelse för hur naturens tillstånd hänger samman med människans möjlighet att leva och trivas i skärgården, idag och i framtiden.

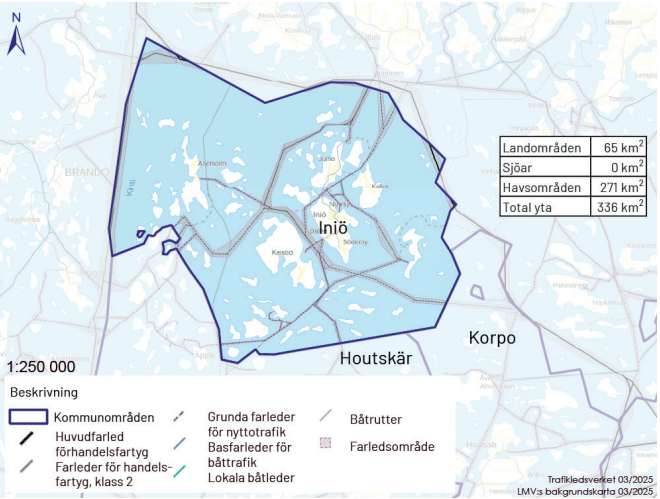
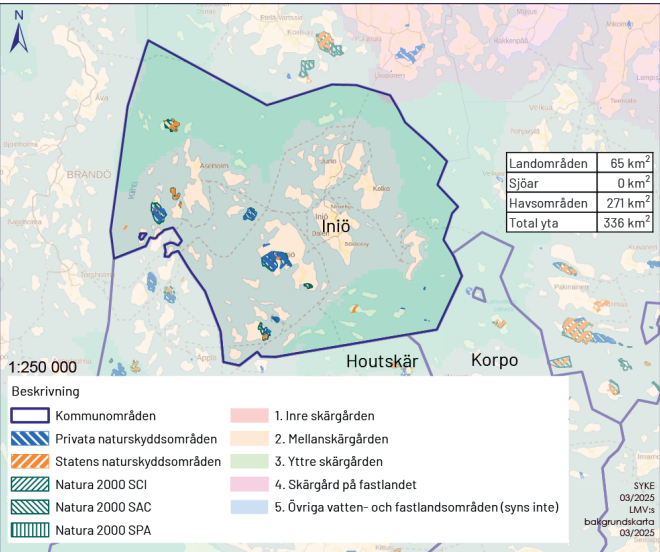
9 Land- och vattenareal

Område	Land km2	Hav km2	Totalt km2
Iniö	65	271	336
Skärgårdshavets biosfärområde	664	4536	5200

Skärgårdshavsområdet är ett vidsträckt område där havsområdet är mycket större än landområdet. Landområdet består av en liten, fragmenterad skärgård med ett brett spektrum av livsmiljöer och arter. Enligt Finlands officiella skärgårdsklassificering indelas skärgården i olika zoner: den inre skärgården, mellanskärgården och den yttre skärgården. Största delen av Iniös centralaste områden hör till mellanskärgården, medan en krans av ytterskärgård omger så gott som hela området, med undantag i västsydväst.

Iniös havs- och landmiljöer består av flera olika naturtyper i varierande storlek. Dessa naturtyper är tätt sammankopplade och breder främst ut sig i mindre områden bredvid varandra på så gott som hela området. Mellanskärgården består av relativt skyddade vattenområden med varierande djup. Här finns både mindre och större öar med skog och åkermark. Den yttre skärgården kännetecknas främst av större och djupare fjärdar och små klippiga öar. Dock finns det enskilda stora holmar eller grupperingar av relativt stora öar med skog också i den yttre skärgården. Den yttre skärgården är mera utsatt för vågor, hårda vindar och erosion, och är samtidigt nationellt sett en viktig plats för häckande och vilande flyttfåglar

I Skärgårdshavets område finns det närmare 40 naturtyper/livsmiljöer enligt EUs habitatdirektiv. Av de 56 i Finland förekommande Natura 2000 -naturtyperna förekommer 34 i Skärgårdshavet. Skärgårdshavet är härmed en helhet där naturens mångfald är exceptionell. Samtidigt befinner Skärgårdshavet sig i korstrycket av flera olika miljöförändringar och deras mångfacetterade påverkan på naturens mångfald, såsom förändrad markanvändning, eutrofiering av havet, klimatförändringar, invasiva arter, sur nederbörd, kemikalisering och nedskräpning.



10 Akvatiska ekosystem

Vattenkvaliteten i de större fjärdarna kring Iniö klassas som nöjaktig, men inne mellan holmar och skär är vattenkvaliteten ofta sämre. Miljöförvaltningens senaste uppföljning av blåstång i mellanskärgården visar ändå på dålig vattenkvalitet också i öppna fjärdar. Blåstången kan inte längre växa på 2-8 meters djup som förr, samtidigt som varmare ytvattentemperaturer också begränsar dess tillväxt på grundare vatten.

Iniös fjärdar och sund är kraftigt övergödda av närsalter från land. Närsalter tillförs även via intern belastning till följd av syrebrist på botten. Närsalterna från land förs utåt och binds av växter och alger i den inre skärgården och i mellanskärgården.

Övergödningen har mångfacetterade konsekvenser för skärgårdshavet. Många ettåriga trådalger gynnas av eutrofierat vatten och växer i stora mängder på stenar och botten. Under försommaren växer den första generationen ut och under sensommaren den andra. Algerna växer mycket snabbt och är kortlivade. När de dör och lossnar från underlaget, samlas de i flytande sjök och sjunker sedan till botten där de kväver annat liv. Exceptionellt mycket döda, flytande trådalger förekom under försommaren 2024 i Skärgårdshavet (NTM pressmeddelande 5.6.24)

Övergödningen har också lett till förändringar i fiskbestånden. Karpfiskarna (asp, björkna, braxen, id, mört med flera) har ökat. De klarar sig bra i alggrumligt vatten, dessutom bidrar de till att upprätthålla övergödningen då de äter betande djurplankton och bökar i sedimenten, så att närsalter som bundits där frigörs. Även den kraftigt ökande skarvstammen påverkar fiskbestånden negativt och skarvarna tar även häckningsutrymme från andra sjöfåglar. I och med att vårjakten förbjöds så har jägarna minskat intresse att jaga mink, mård, trut och att idka viltvård i samma skala som förut.

Baserat på den statusbedömning för marina arter som arbetsgruppen har gjort ges indikatorvärdet **2**, vilket stämmer väl överens med det som forskningen visar. Havsekosystemens ekologiska status är tillfredsställande, men inte god. Människans negativa inverkan är tydlig.



Nyckelarter	Ekologisk status över lång tid, 20 - 40 år	Bedömt värde (1-4)
SJÖFÅGEL		
Alfågel	Minskat	1
Ejder	Minskat kraftigt	1
Gräsand	Stabil	3
Havsörn	Ökat, invasion av arten, fanns ej tidigare	3
Gråhäger	Ökat	3
Svärta	Minskat, finns ej mera	1
Skarv	Ökat, invasion av arten, fanns ej tidigare	4
Fiskmåås	Stabil	3
Gråtrut	Ökat	3
Fisktärna	Minskat	2
Strandskata	Stabil	2
FISK		
Abborre	Minskat	3
Gädda	Minskat	2
Sik	Minskat	2
Flundra	Försvunnit, enstaka	1
Björkna	Ökat mycket	4
Lake	Försvunnit, enstaka	1
Strömming	Minskat	2
Hornsimpa	Minskat	2
MARINA VÄXTER		
Blåstång	Ökat	2
Abborgräs	Ökat	3
Summa 48/21=2,28		Medelvärde 2

11 Landekosystem

Öppna och halvöppna områden är viktiga livsmiljöer för en mångfald av arter, också många hotade arter i Iniös landekosystem. Det största hotet för de landbaserade livsmiljöerna och arterna är således igenväxningen av dessa områden, vilken drivs på av flera miljöförändringar. Igenväxning är en del av den naturliga successionen, som tidigare hållits tillbaka med hjälp av betande boskap. I Iniö har förändringarna förvärrats under de senaste 100 åren eftersom den traditionella markanvändningen har upphört. Detta har under de senaste femtio åren kompletterats av ett ökat antal invasiva arter och accelererande klimatförändringar.

Många av skogarna i Iniö, särskilt lundarna, håller på att omvandlas till naturskogar. Detta beror på att dessa landmiljöer, som också ofta användes i boskapsuppfödningen i början av förra seklet, inte längre har betande boskap. Sedan boskapsskötseln avtagit under 1900-talet har en del av de traditionella landskapen i Skärgårdshavet sköts i samarbete mellan Forststyrelsen och lokala aktörer. Traditionella ängar som sköts är viktiga för bevarandet av arter och artrika områden.

Arbetsgruppen har bedömt statusen på ett antal arter i Iniö skärgård. Baserat på denna bedömning är ekosystemen på land i tillfredsställande skick, också om det finns en viss ökning av vissa oönskade arter. Landekosystemen i Iniö får värdet **2**.



KÄRLVÄXTER		
Ljung	Stabil	3
Rönn	Minskat	2
Hassel	Minskat	1
Tall	Stabil	4
Stor Blålocka	Minskat	1
Prästkrage	Stabil	4
Vitsippa	Stabil	3
Kattfot	Minskat	1
Styvmorsviol	Minskat	1
Renlav	Minskat	2

DÄGGDJUR		
Skogshare	Stabil	3
Älg	Minskat	1
Vitsvanshjort	Ökar, den stora mängden anses skadlig	1
Räv	Stabil	3
Mårdhund	Stabil	2
Mink	Stabil, den stora mängden anses skadlig	1
RYGGRADSLÖSA DJUR		
Nässelfjäril	Minskat	2
Citronfjäril	Stabil	3
Sjuprickig nyckelpiga	Stabil	3
Humla	Minskat	2
Fästing	Ökat, den stora mängden anses skadlig	1
KRÄLDJUR		
Vanlig padda	Minskat	2
SKOGSFÅGLAR		
Gulspurv	Stabil	3
Korp	Ökat	4
Skata	Minskat	2
Talgoxe	Stabil	3
Domherre	Minskat	2
Koltrast	Stabil	3
SUMMA		63
MEDELTAL arter på land		63/28= 2,25

12 Stormar

Stormvindar (mer än 21m/s) är mycket ovanliga i Iniö. På Fagerholms väderstation uppmättes ihållande stormvind endast en gång år 2024. Vi kan dock konstatera att kraftiga vindar med stormbyar är ganska vanliga. Den stora skillnad man upplever, jämfört med hur det var förr, är att kraftiga vindbyar från oförväntade riktningar tycks ha blivit vanligare, även att vinden fortsätter vina genom natten.

De skador och problem som förekommer är i första hand skogsskador samt elavbrott och konsekvenser av dessa. Iniö har främst luftkablar, vilket betyder att dålig rójning vid ledningarna även kan förorsaka elavbrott. Iniö får el från två håll, från Houtskär och Gustavs, vilket i någon mån tryggar eltillförseln.

Iniöborna är ändå väl förberedda för hårda vindar. Vid elavbrott finns det elaggregat till hands och många hushåll kan värma hemmet med ved. Därtill har många flytgaslösningar (spis, kylskåp, värme). Färjorna går i nästan alla väder och skador förorsakade av storm är ganska ovanliga. Samhället är i stora drag väl förberett för dessa händelser, vilket ger indikativt värdet **3**.



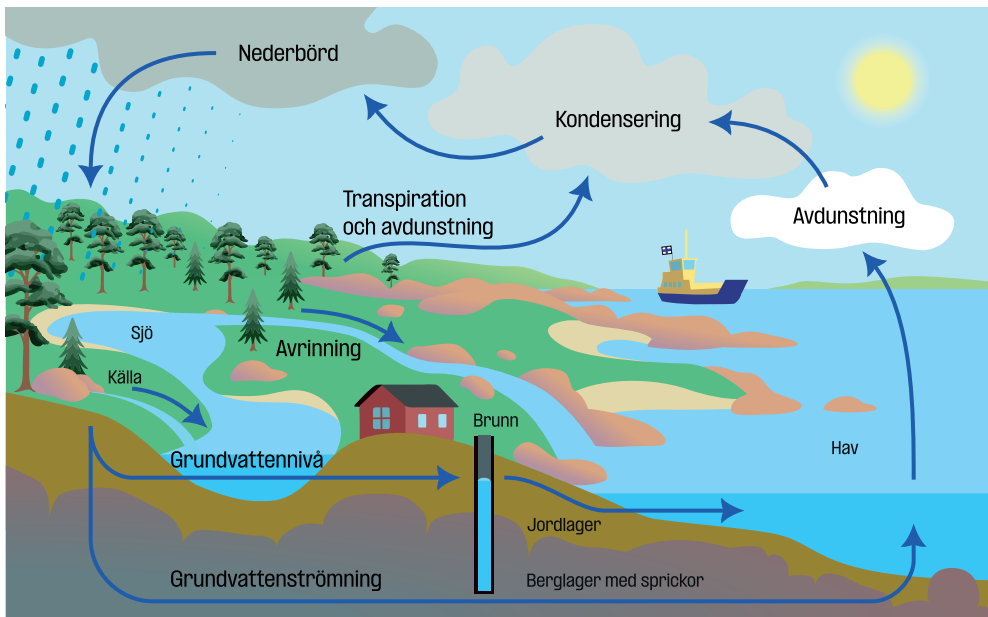
13 Klimatförändringar

Efter att vi har diskuterat och fyllt i tabellen för klimatförändringar konstaterar vi att mindre klimatförändringar är noterbara i Iniö skärgård. Vintrarna är mildare, somrarna varmare, vädret är mera ostadigt och oberäkneligt. Det samlade värdet för de listade fenomenen är 2,5, alltså indikatorvärdet **3**.



KLIMATFÖRÄNDRINGAR OCH PÅVERKAN	1	2	3	4	X
Ökning av svår hetta (27 grader, 20 grader medeltamperatur)		2			
Minskande sommarnederbörd		2			
Ökad risk för översvämningar eller höjning av havsnivån				4	
Ökad risk för skogsbränder		2			
Skogens ekonomiska värde minskar		2			
Ökat energibehov för kyla				4	
Havsnivåhöjning					x
Ökning av havsyttans temperatur		2			
Ökning av havets surhet					okänt
Migration norrut av marina arter					okänt
Risker och vissa möjligheter för fiske		2			
Förändringar i växtplanktonsamhällen		2			
Ökande antal marina döda zoner		2			
Ökad risk för vattenburna sjukdomar					x
Ökning av kraftiga nederbördshändelser					x
Ökat tidvattenflöde					x
Ökad risk för kustöversvämningar					x
Ökad skaderisk från vinterstormar			3		
Minskat energibehov för uppvärmning			3		
Ökning av mångfaldiga klimatrisker			3		
Summa 33/13 = 2,5	Medeltal 2,5				

- 1 Påverkar ölivet
- 2 Redan betydande förändringar har noterats
- 3 Mindre ändringar redan noterbara
- 4 Inga anmärkningsvärda förändringar
- X Kan inte appliceras på vår ö



Vattnets kretslopp

Delområde 3: Färskvatten

I bobarhetsanalysens tredje delområde granskar vi färskvattensituationen. Trots att Iniö omges av hav kan tillgången till drickbart vatten i vissa fall vara begränsad, särskilt under högsäsong då grundvattennivåerna kan vara låga och nederbörden liten, samtidigt som det mänskliga trycket är som störst.

Delområde 3 tittar närmare på nederbördsmängder, tillgången till färskvatten, vattenkvalitet, konsumtionsmönster och hur avloppsvattnet hanteras. Genom att undersöka dessa får vi en bild av hur vattenresurserna används och belastas, samt vilka risker och utmaningar som finns. Iniö är ett område med varierande förhållanden mellan olika öar, vilket gör att vattenfrågan måste ses ur såväl ett lokalt som helhetsmässigt perspektiv.

Delområdet visar hur viktigt det är att hushålla med vattenresurserna, att säkerställa god vattenkvalitet och att ha fungerande system för avloppshantering – allt för att stärka bobarheten och minska sårbarheten i skärgårdssamhället. När vi talar om ansvarsfullt vattenanvändande betyder det att respektera denna naturliga resurs för vad den är; livsviktig, begränsad och enbart till låns.

14 Regn och snö

Den uppmätta nederbörden på en privat väderstation på Helgö är 566 mm/år. Nederbörsmängden kan variera ganska stort i vår skärgård, också på mindre områden. I Näsby, Houtskär, som ligger 15 kilometer söder om Helgö är den uppmätta nederbörsmängden endast 433 mm/år.

Den uppmätta nederbörsmängden på Helgö ger indikatorvärde 2 (500-749 mm/år), men det är mycket möjligt att nederbörsmängderna på någon annan av Iniös holmar skulle ge indikatorvärde 1 (under 499 mm/år).



HELGÖ, INIÖ

Årstid	Nederbörd (mm)	Procent/året
Höst	216	38,2%
Vinter	104	18,4%
Vår	70	12,4%
Sommar	176	31,1%
Summa	566	

HAS, NÄSBY, 2024

Årstid	Nederbörd (mm)	Procent/året
Höst	153,2	35,38%
Vinter	96,6	22,31%
Vår	32,4	7,48%
Sommar	150,8	34,83%
Summa	433	100%

15 Vattentillgångar

På Iniö finns det inte några kommunalt kartlagda grundvattenområden. Kommunen producerar vatten för dagis, skolan, äldreboende, hälsohuset och hamnen via avsaltning av havsvatten & omvänd osmos. Enligt bobarhetsenkäten har de flesta av Iniös heltids- och deltidsbosatta borrhunn, men många, speciellt deltidsbosatta, hämtar hem dricksvatten i dunkar.

95 % (37 av 39 respondenter) av de fastbosatta enkätrespondenterna i Iniö uppger att de har tillräckligt med vatten av god kvalitet eller med små kvalitetsproblem. Hos de deltidsbosatta är motsvarande siffra 84 % (61 respondenter av 73). Samtidigt svarar 43 % (31 av 73) av de deltidsbosatta respondenter att de hämtar dricksvattnet i dunkar, vilket betyder att det antingen finns en del utmaningar med vattenförsörjningen eller att flera av respondenter inte alls har rinnande vatten.

Iniö får indikatorvärde 3 för vattentillgångar.



16 Vattenkvalitet

Enkätkommentarerna gällande brister i vattenförsörjningen berör både kvantitet och kvalitet. Några respondenter i enkäten konstaterar att brunnens produktion inte räcker till, andra kommentarerna gäller kvalitetsproblem, så som rost, järn, mangan, humus eller salt i vattnet. Hos de fastbosatta har 10 % av respondenterna gett kommentarer gällande brister i vattnet och hos de deltidsbosatta är motsvarande siffra 19 %. Med detta kan vi konstatera att vattenkvaliteten på Iniö är bra.

Iniö får indikatorvärde 3 för vattenkvalitet.



17 Vattenanvändning

Finland anses vara ett land med gott om färskvatten, där vatten inte är en bristvara. Dock kan färskvattensituationen på öar och i skärgården vara mera utmanande än på fastlandet; ett brokigt ölandskap, långa avstånd och lokala variationer i berg- och jordarter betyder att dricksvatten inte alltid är en självklarhet.

Förutom naturens förmåga att producera vatten och de vattenanläggningar som är i bruk, påverkas människors vattenanvändning också av bland annat konsumtionsvanor, hemmets utrustning, priset på vatten etcetera. Genomsnittet för finländarnas vattenkonsumtion uppskattas att vara 155 l/ dygn (Rouhiainen & Viitanen ym. 2022).

På Iniö finns det inte några stora industrier som skulle använda vatten. Några jordbruk finns, som nationellt sett är små och som till stor del förlitar sig på nederbörd. Därför tittar vi på vattenanvändningen i Iniö endast utgående från människors direkta användning.

Enligt bobarhetsenkäten är den genomsnittliga vattenkonsumtionen för Iniös fastboende 68 l/dygn/person, medan den för de deltidsbosatta är 40 l/dygn/person. Gällande besökare antas det här att konsumtionen för hotell- och stuggäster motsvarar det europeiska genomsnittet 150 l/dygn/person, medan genomsnittet för camping, hamn- och dagsbesökare uppskattas att vara 20 l/ person.

Ur konsumentperspektiv kan Iniös vattenanvändning räknas med hjälp av olika människogrupper och deras persondagar som vi tidigare räknat för indikatorerna i delområde 1.

	Persondagar	Liter / person / dag	Summa / m ³
Fastbosatta	57 040	68	3 878
Deltidsbosatta	170 310	40	6 812
Besökare (hotel, stugor etc.)	27 156	150	4 073
Besökare (camping, hamn, dags)	42 665	20	853
Summa			15 616

Den årliga vattenkonsumtionen på Iniö sett till olika människogrupper.

Enligt uträkningarna här ovan är den årliga vattenkonsumtionen på Iniö 15 616 m³. Det är svårt att ta ställning till om vattenkonsumtionen på Iniö är i balans med naturens förmåga att producera mera färskvatten. Dock kan vi konstatera att både de fast- och deltidsbosatta iniöbornas vattenkonsumtion ligger väl under genomsnittet för finländarnas konsumtion.

Flera brunnar på Iniö har mer än tillräckligt med vatten även under långa perioder med torka.

SVAGHETER OCH BRISTER I VATTENSYSTEMET

Extrema väderförhållanden förväntas att öka med klimatförändringen, och även om också nederbörden är beräknad att öka i Egentliga-Finland, kan ovanligt torra somrar fortsättningsvis förekomma i skärgården. Under ovanligt torra somrar, och när det mänskliga trycket är störst, kan vattenreserverna vara i fara att tömmas. Senast på sommaren 2021 var vattenkonsumtionen i skärgården på risknivå. Sommaren var ovanligt varm och torr, samtidigt som besökarmängden i vår skärgård var extra hög på grund av pandemin och en större mängd inhemska resenärer. I Iniö märktes dock inte dessa utmaningar över huvud taget.

Det är värt att notera att Iniö är ett stort område med varierande förhållanden på olika öar. Därför kan det finnas lokala brister och utmaningar gällande färskvattnet som i denna analys inte har tagits i beaktande.

Iniö får indikatorvärde 4 för vattenanvändning.

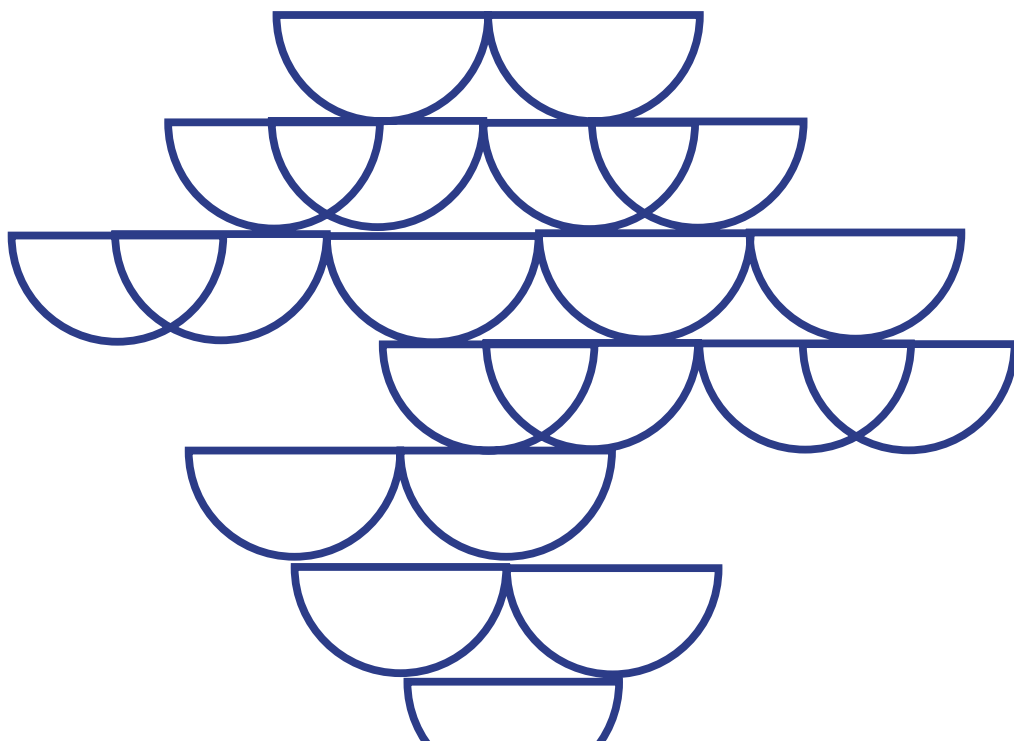


18 Avlopp

På Iniö finns inget kommunalt avloppsvattensystem, förutom för kommunens egna fastigheter. Enligt vår bobarhetsenkät har de flesta fast- och deltidbosatta Iniöbor mark- eller filteringsbädd för grävatten, flera har egna reningsverk och en del har avloppsvattensystem enligt tidigare regelverk, oftast en trekammarbrunn. Enligt den giltiga förordningen på behandling av hushållsavloppsvatten i glesbygden får de som är födda år 1943 eller tidigare behålla det gamla systemet.

Tidigare har slambrunnarna i Iniö delvis tömts av lokala jordbrukare. Efter en kalkbehandling har slammet sedan spridits lokalt på åkrarna. Detta system har fungerat bra. Nuförtiden är det vanligt att slamtömningen sköts av fastlandsföretag som för slammet till reningsverk på fastlandet. Under 2026 övergår slamtransporten från Iniö till Sydvästra Finlands Avfallsservice verksamhet, och hur det fungerar efter övergången återstår att se.

Avloppen i Iniö får indikatorvärde 3.

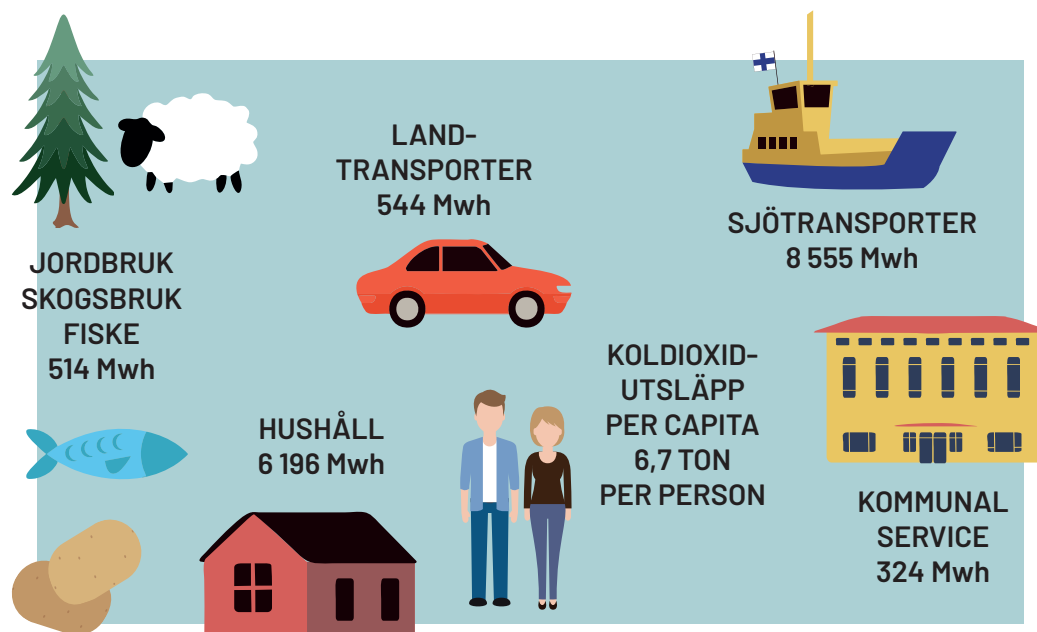


Delområde 4: Energi

Det fjärde delområdet i bobarhetsanalysen fokuserar på energianvändning, energikällor och klimatpåverkan. Energi är en grundläggande förutsättning för boende, transporter, service och näringsliv, och dess tillgång och användning påverkar både miljön och samhällets hållbarhet.

Analysen omfattar energiförbrukning inom hushåll, transporter på land och till sjöss, kommunal teknik och jord- och skogsbruk. Den totala energianvändningen i Iniö uppgår till cirka 16 133 MWh per år, vilket motsvarar 19,81 MWh per person baserat på det genomsnittliga mänskliga trycket. Största energiposter utgörs av hushållens uppvärmning och elförbrukning, samt sjötransporter.

Vid sidan av konsumtionen tittar vi också på den lokala energiproduktionen. Iniö producerar främst energi genom vedproduktion, solpaneler och jordvärme. Ett exempel på lokal initiativkraft är vindkraftverket på Keistiö, som förser öns vägbelysning med el och grundvärmen i Keistiöskolan som är i bylagets användning. Trots dessa insatser täcker den lokala produktionen mindre än en fjärdedel av det totala energibehovet, vilket innebär att Iniö är starkt beroende av importerad energi.



Energiförbrukning i Iniö

19 Energianvändning

Iniös befolkning förbrukar energi till (1) hushåll (värme, varmvatten), (2) landtransporter, (3) sjötransporter, (4) kommunal teknik och andra offentliga tjänster (vatten, avlopp). belysning, vägar och annan infrastruktur), (5) jordbruk, skogsbruk och fiske, och (6) industri och byggande.

När vi här räknar energianvändningen per capita utgår vi från den totala folkmängden 814 (indikator 4).

1) HUSHÅLL

Ett finskt hushåll använder i genomsnitt 66 % av energin för att värma upp huset, ca 16 % till varmvatten (dusch, handfat etc.) och resterande 18 % till hushållsel: kylskåp, tvättmaskiner, belysning, TV, datorer och andra elektriska apparater. Det kan dock finnas stora skillnader, beroende på bostadens ålder, isolering, storlek etcetera.

I vår enkät uppgav respondenterna (21 av 40) i Iniö en genomsnittlig elförbrukning om 10 370 KWh per hushåll (på hela området 11 480 KWh). Enligt Statistikcentralens uppgifter finns det 97 hushåll i Iniö. Den uppskattade genomsnittliga energiförbrukningen för Iniös fastbosatta hushåll är 1 006 MWh.

I Iniö finns 736 hus som används för deltidsboende. I vår enkät har Iniös deltidsbosatta hushåll (21 av 40) uppgett en genomsnittlig elförbrukning om 3 553 KWh (i hela skärgården 4 381), alltså är den uppskattade totala elförbrukningen för deltidshusen 2 615 MWh. De deltidsbosatta hushållen förbrukar alltså 1 609 MWh mer än de fastbosatta hushållen.

Totalt är Iniös hushålls årliga elförbrukning 3 621 MWh.

Ved

Förutom den direkta el som förbrukas, bör vi även till hushållens totala energiförbrukning räkna den ved som används för uppvärmning. Baserat på svaren kan vi konstatera att 63 % av respondenterna, eller 72 hushåll, uppger att de i genomsnitt eldar 4 staplad m3/år, vilket resulterar i 374 MWh. 82 % av deltidshushållen, alltså 736 hushåll, eldar i genomsnitt 2,3 staplad m3/år, vilket resulterar i 2 201 MWh.

Hushållens vedförbrukning totalt: 2 575 MWh

Hushållens energiförbrukning (uppvärmning, hushållsel) totalt: 6 196 MWh

2) LANDTRANSPORTER

Landtransporterna i Iniö består till största del av öbornas privatbilism, men också av de deltidsbosattas och besökarnas körande. Enligt svaren i enkäten kan vi uppskatta antalet bilar hos de fastbosatta till 133 bilar. De deltidsbosattas bilar är enligt vår uppskattning 426 stycken. Här räknar vi enbart energiförbrukningen för bilarna. Arbetsfordonen (jordbruks- och skogsmaskiner) finns medräknade i uppgifterna gällande jord- och skogsbruk, och de lätta motorfordonen har helt lämnats bort.

Om vi räknar med att de fastbosatta kör sträckan Kannvik – Norrby – Kannvik 7ggr/veckan, 44 veckor/år (3 696 km/bil/år), resulterar detta i 491 568 körda kilometer och 326,89 MWh. Räknar vi att de deltidsbosatta kör samma sträcka 3ggr/vecka under 11 veckor/år (396 km/bil/år), resulterar deras körningar i totalt 236 016 körda kilometer och 156,95 MWh.

INIÖBORNAS BILAR TOTALT: 483,84 MWh

Bilburna besökare (endast Ringvägen)

År 2024, 10 116 betalda fordonstransporter (besökare), kör sträckan Dalen – Kannvik (9 km)

10 116 bilar x 9 km = 91 044 km
91 044 km x 0,07 l = 6 373,08 liter bränsle

6 373,08 l x 9,5 kWh = 60,54 MWh

Kategori	Antal bilar	Km/år	Liter (km x 0,07l)	MWh (l x 9,5 kWh)
Fastbosatta	133	491 568 (3 696 km/bil)	34 409,76	326,89
Deltidsbosatta	1 149	236 016 (396 km/bil)	16 521,12	156,95
Besökare, Ringvägen	10 116	91 044 (9 km/bil)	6 373,08	60,54
Summa			57 303,96	544,38

SJÖTRANSPORTER

Till eller i Iniös skärgårdsområde trafikerar Finferries färjor och förbindelsebåtar på fyra rutter året runt. Därtill körs Houtskärs norra förbindelserutt också till Iniö, men den tas inte i beaktande här, utan i Houtskär utredning. Under sommarhalvåret trafikerar en femte färja på rutten mellan Iniö och Houtskär (Ringvägen), men för denna rutt har vi inga uppgifter gällande bränsleförbrukning.

År 2023 förbrukade rutterna 595 424 liter lätt brännolja. Värmevärdet för lätt brännolja är cirka 10 kWh/liter.

595 424 liter x 10 kWh = 5 954 MWh

Privata båtar

Många av de fast- och deltidsboende invånarna i området använder egna motorbåtar. Bland de fastboende hushållen har 50 procent uppgett att de i genomsnitt har 1,1 båtar med motorer under 20 hästkrafter, medan 53 procent har i genomsnitt 1,8 båtar med motorer över 20 hästkrafter. För deltidsboende gäller att 49 procent har i genomsnitt 1,2 mindre båtar och 66 procent har i genomsnitt 1,1 större båtar.

Detta motsvarar totalt 484 båtar med motorer under 20 hk och 627 båtar med motorer över 20 hk. Mindre båtar används i genomsnitt 35 timmar per år och förbrukar cirka 1,8 liter bränsle per timme, vilket ger en årlig bränsleförbrukning på 30 492 liter. Större båtar används i genomsnitt 20 timmar per år och förbrukar cirka 15 liter bränsle per timme, vilket motsvarar 188 100 liter per år.

Den sammanlagda bränsleförbrukningen för båtarna beräknas till 218 592 liter per år. Omräknat till energi motsvarar detta en total energiförbrukning på cirka 2 601 MWh per år.

Färjor + förbindelsebåtar + småbåtar = 8 555 MWh

KOMMUNAL TEKNIK

Kommunens fastigheter förbrukade under en ettårsperiod (25.8.24 – 26.8.25) 324 MWh.

JORDBRUK, SKOGSBRUK OCH FISKE

I Iniö finns enligt Pargas stads lantbrukartjänster 9 gårdar som sökt jordbruksstöd för år 2025. Dock är det svårt att säga något om dessa gårdars exakta energiförbrukning, då gårdarnas verksamhet kan variera stort.

Enligt uppgifter från Syke förbrukar alla gårdar i Pargas stad 12,2 GWh (maskiner och uppvärmning). I denna summa finns också skogsbruksmaskiner medräknade. Om vi fördelar denna summa över alla 210 gårdar i Pargas som sökt stöd för år 2025, är förbrukningen 57,14 MWh/gård.

57,14 MWh x 9 gårdar = 514 MWh

BYGGGANDE

För ett nybygge räknar man med 43 kg CO2e/m2, exklusive markarbete. I Iniö slutgranskades 1 098 m2 år 2024, och också om vi kan uppskatta CO2-utsläppen för detta byggande kan vi inte säga något om energiförbrukningen.

Total energiförbrukning i Iniö:

Population (mänskligt tryck)	814
Hushåll	6 196 MWh
Landtransporter	544 MWh
Sjötransporter	8 555 MWh
Kommunal service	324 MWh
Jordbruk, skogsbruk och fiske	514 MWh
Industri och byggande	
Summa	16 133 MWh
Per person (814)	19,81 MWh

Energiförbrukningen per capita i Iniö är 19,81 och ger indikatorvärde 3.



20 Energikällor

Energikällorna som används i Iniö är: bensin, diesel, gas, olja, el från elnätet, solenergi och geotermisk energi. Vi redogör här nedan för bil-, båt- och färjebränslet, ved för uppvärmning, samt elen från elnätet.

Källa	Enhet	Värmevärde kWh/l	Mängd	Summa
Bränsle, bilar	1 liter	9,5	57 303,96 liter	544,38 MWh
Bränsle, båtar	1 liter	11,9	218 592 liter	2 601 MWh
Lätt bränsolja, färjor	1 liter	10	595 424 liter	5 954 MWh
Trä	1 m3	1 300 kWh / m3	1 980,8 m3	2 575 MWh
Elnätet (hushåll + kommun)	1 kWh	1	3 945 000 kWh	3 945 MWh

21 Kolkällor och -sänkor

Det omkringliggande havet fungerar som en kolsänka men det är svårt att säga något om denna kolinlagring då förmågan varierar beroende på havets tillstånd, och som vi såg i delområde 2 är tillståndet måttligt. Vissa menar till och med att havet är nära att bli en utsläppskälla. Också skogen lagrar kol och man uppskattar att inlagringen i trädmassan kan vara så hög som 50 ton kol per hektar, i skogsmark 75 ton per hektar. Iniö har 5996,2 ha skog, vilket innebär en inlagring om 299 819 ton kol i trädmassan, 368 ton/person.

För skogen gäller det samma som för havet, dess tillstånd avgör inlagringsförmågan. En gammal skog kan ha ett stort kollager, men binder mindre nytt kol, medan en växande skog binder mera. Ett allt för stort ingrepp påverkar å sin sida både kollagringen samt -bindningen för en relativt lång tid framåt. Skogsbruk görs alltså bäst med måtta och i balans med miljöns omständigheter. Det är möjligt att kolsänkan som vi redogör för här är mindre än vad som här antagits, knappast ändå så mycket mindre att det skulle påverka utfallet i denna beräkning.

Iniös kolsänka sett till trädmassan skogen är 368 ton/person, detta i förhållande till kolkällorna om 6,7 ton/person, vilket ger indikatorvärde **3**.



Kolkällor:

Källa	MWh	CO2e, kg per MWh	Summa
Bränsle, bilar	544,38	299	163 ton
Bränsle, båtar	2 601	299	778 ton
Bränsle, färjor	5 954	321	1 911 ton
Trä	2 575	405	1 043 ton
Elnätet (hushåll + kommun)	3 945	206	813 ton
Jordbruket (scope 3)	514		668 ton
Byggande	1 098 m2	43	47,2 ton
Summa	16 133		5 423 ton
Summa per capita räknat på det mänskliga trycket (814)			6,7 ton

Kolsänkor:

	Hektar	Kolsänka per ha	Summa
Skog	5996,2	50 ton CO2e	299 810 ton



Båthus Foto: Jarina Leskinen

22 Lokal energiproduktion

Den lokala energiproduktionen i Iniö utgörs i huvudsak av vedproduktion och vi kan anta att så gott som all ved som eldas i Iniö är lokalt producerad. Som tidigare nämnts har en del hushåll jordvärme och dessutom har en del installerat solpaneler. Därtill finns ett vindkraftverk på Keistiö som Keistiö byalag med stöd av LEADER/I samma båt lät bygga 2014. Vindmöllan, med en maxeffekt på 3,2 kW, producerar el till öns vägbelysning som lyser från forneldsnatten till valborgsmässoafton. Överskottet används för att hålla grundvärme i delar av skolhuset på Keistiö.

I bobarhetsenkäten uppgav 32 % av de fastbosatta och 59 % av de deltidsbosatta att de producerar energi. Den genomsnittliga produktionen hos 32 % av de fastbosatta hushållen ligger på 8 MWh (baserat på två svar där den egna produktionen har uppskattats). För 59 % av de deltidsbosatta hushållen gäller en genomsnittlig produktion om 2,6 MWh. Produktionen handlar i första hand om sol- och vedenergi. Dessutom kan vi konstatera att en del hushåll enligt enkäten har jord- eller luftvärmepump, vilket minskar behovet av energiimport.

Fastbosatta: 31 hushåll x 8 MWh = **248 MWh**

Deltidsbosatta: 434 hushåll x 2,6 MWh = **1 128,4 MWh**

Total energiproduktion, hushåll: 1 376 MWh

Energiproduktion totalt (inkl. geotermisk energi och lvp, utgående från enkätsvaren gällande vilket värmesystem hushållet har): 3 639 MWh

Oavsett om vi räknar med den energi som jord- och luftvärmepumparna producerar är den lokala energiproduktionen mindre än 24 % av totalförbrukningen, vilket ger indikatorvärde **1**.



23 Andel förnybar energi

Vad gäller den förnybara energin som förbrukas kan vi konstatera att vi inte kan säga något om individuella hushålls elkontrakt. Dock vet vi att det produceras en hel del ved i Iniö och att många har solpaneler och/eller jordvärme. Därtill kommer upp till 42 % av den energi som förbrukas i Finland från förnybara källor och därför torde också andelen förnybar energi i Iniö överstiga 24 %, vilket ger indikatorvärde **2**.



Delområde 5: Lokal ekonomi

Det femte delområdet i bobarhetsanalysen för Iniö fokuserar på den lokala ekonomin. Här tittar vi närmare på affärsekosystemets sammansättning, arbetsmöjligheter, inkomstnivåer och konsumtionsmönster. Vi tittar också på det ekonomiska läckaget, alltså hur stor del av invånarnas och deltidsbosattas konsumtion som sker utanför det lokala området, samt turismens betydelse för omsättningen. Turismen och deltidsboendet står för en betydande del av den lokala ekonomin, vilket gör dessa grupper viktiga för Iniös framtid.

Analysen visar att Iniö har en begränsad arbetsmarknad med låg branschspridning, men att många invånare är mångsysslare eller distansarbetare, vilket bidrar till ekonomisk flexibilitet. Inkomstnivåerna ligger något över riksgenomsnittet, men det ekonomiska läckaget är stort, både bland fast- och deltidsboende, vilket innebär att en stor del av köpkraften lämnar ön. Samtidigt är bostadsutbudet begränsat, särskilt vad gäller hyreslägenheter, vilket försvårar inflyttning och etablering.

Iniös varumärke som boendeort är relativt svagt, även om kontakten till utflyttade och deras stöd till samhället är god. För att stärka bobarheten krävs insatser för att utveckla det lokala näringslivet, öka tillgången på bostäder och minska det ekonomiska läckaget – samt att aktivt arbeta med att synliggöra Iniö som en attraktiv plats att leva och verka på.

24 Affärsekosystem

Ett affärsekosystem är det nätverk av företag och kunder, anställda, leverantörer, distributörer, investerare, infrastruktur och myndigheter som är inblandade i tillkomsten av en ö-produkt eller ö-tjänst. Under sensommaren 2025 skickade vi ut en enkät till företagarna i skärgården för att utreda huruvida ösamhällena har välmående affärsekosystem. Utgående från svaren kan vi konstatera att samarbetet kunde skötas bättre, såväl mellan företagarna som mellan företagarna och kommunen.

Det samlade värdet för utvärderingen av Iniös affärsekosystem är 1,55, vilket ger indikatorvärde **2**.



"Nivå av samarbeten mellan företag, organisationer, myndigheter och investerare (Iniö)"		Finns ej 1	Låg 2	OK 3	Hög 4
a) Marknadsföring	Öns varumärke, marknadsföring	x			
	Pargas stads varumärke, marknadsföring		x		
	Ösamhällets gemensamma marknadsföring	x			
	Pargas stads gemensamma marknadsföring		x		
b) Arbetsmarknad	Gemensamma ansträngningar att rekrytera arbetskraft	x			
c) Leverantörer	Lokala leverantörer			x	
	Gemensamma uppköp	x			
d) Infrastruktur	Säkerställa rätt infrastruktur		x		
e) Stöd från myndigheter	Stöd från myndigheter	x			
f) Investerare	Finansiering	x			
Summa = (1+2+1+2+1+3+1+2,5+1+1)/10 = 1,55					

25 Arbetsmöjligheter

På Iniö finns det enligt Statistikcentralens uppgifter (2023) 34 arbetsplatser. Av dessa finns två inom jord-, skogsbruk och fiskerieringen, fyra inom de tillverkande branscherna och 28 inom tjänstesektorn. Iniös har en relativt låg branschspridning med arbetsplatser i åtta av de 22 kategorierna i den officiella näringsgrensindelningen (TOL 2008). Ösamhället har cirka 40 registrerade företag, men troligtvis är en del av dessa inaktiva.

Kommunen och Varha är de största arbetsgivarna med 17 arbetsplatser. Av Iniös 184 invånare är 80 i arbetsför ålder (18-64). Enligt Statistikcentralens uppgifter är 75 av iniöborna i arbete, sju studerar, tre är arbetslösa och 81 är pensionärer. Arbetslösheten ligger på 3,8 %.

Många av skärgårdsborna är egenföretagare och/eller jobbar på sjön. I bobarhetsenkäten uppgav 47 % av iniöborna att de är mångsysslare. Det mest förekommande är att respondenterna har två inkomstkällor, men det finns också de som har uppgett att de har tre, fyra eller fem inkomstkällor. Sett till kommunens alla skärgårdsområden uppgav 37 % (170 av 463) att de har flera inkomstkällor.

Arbetsplatsförsörjningen på Iniö, utgående från Statistikcentralens uppgifter, är låg och ligger på 47 %, vilket betyder att många är tvungna att pendla till annan ort för att arbeta. Detta framkommer också i svaren från bobarhetsenkäten, där 35 % (14 av 40) uppgav att de mer eller mindre regelbundet arbetspendlar till annan ort. Sett till kommunens alla

skärgårdsområden uppgav också här 35 % (159 av 455) att de pendlar. Enligt enkätsvaren sker mycket av iniöbornas dagliga och veckovisa pendling till fastlandet, ofta med Åbo som destination.

En ytterligare aspekt som måste tas i beaktande är de som distansarbetar. Denna grupp kan förklara gapet mellan den 35 % som pendlar i förhållande till arbetsplatsförsörjningen på 47 %. I vår uppkopplade värld är distansarbete allt vanligare. Det innebär att människor som arbetar hemifrån, i själva verket kan ha sin arbetsplats registrerad någon annanstans. Onekligen jobbar dessa ändå på ön.

Under sommaren 2025 deltog projektet vid några evenemang i vår skärgård där vi delade ut en enkät för att ta reda på i vilken mån distansarbete förekommer. Allt som allt fick vi 96 svar. 49 % av respondenterna uppgav att de distansarbetar. Nästan 21 % av de som svarat att de distansarbetar är deltidsbosatta individer. Av de fastbosatta distansarbetarna säger 24 % att de distansarbetar varje dag, 27 % några dagar i veckan och 49 % att de gör det sporadiskt. Av de deltidsbosatta uppgav 30 % att de distansarbetar varje dag, 70 % att de gör det sporadiskt när de är här.

Enligt arbetsgruppen representerar den 35 % som pendlar bättre verkligheten gällande hur många som har sitt arbete i ösamhället, alltså att 65 % av de arbetande jobbar i Iniö.

Vidare kan vi fördela fordonstransporterna mellan Iniö och Gustavs under januari på månadens alla dagar, och får då ett genomsnitt om 41 bilar per dag. Om vi antar att bilarna åker till fastlandet för att arbeta och kommer hem igen samma dag, är antalet enskilda bilar/dag cirka 20 stycken. Ifall 20 de 75 arbetande iniöborna arbetar på annan ort, innebär det att drygt 27 % pendlar och resten arbetar på hemorten.

Den lokala arbetsmarknaden på Iniö får indikatorvärdet **3**.

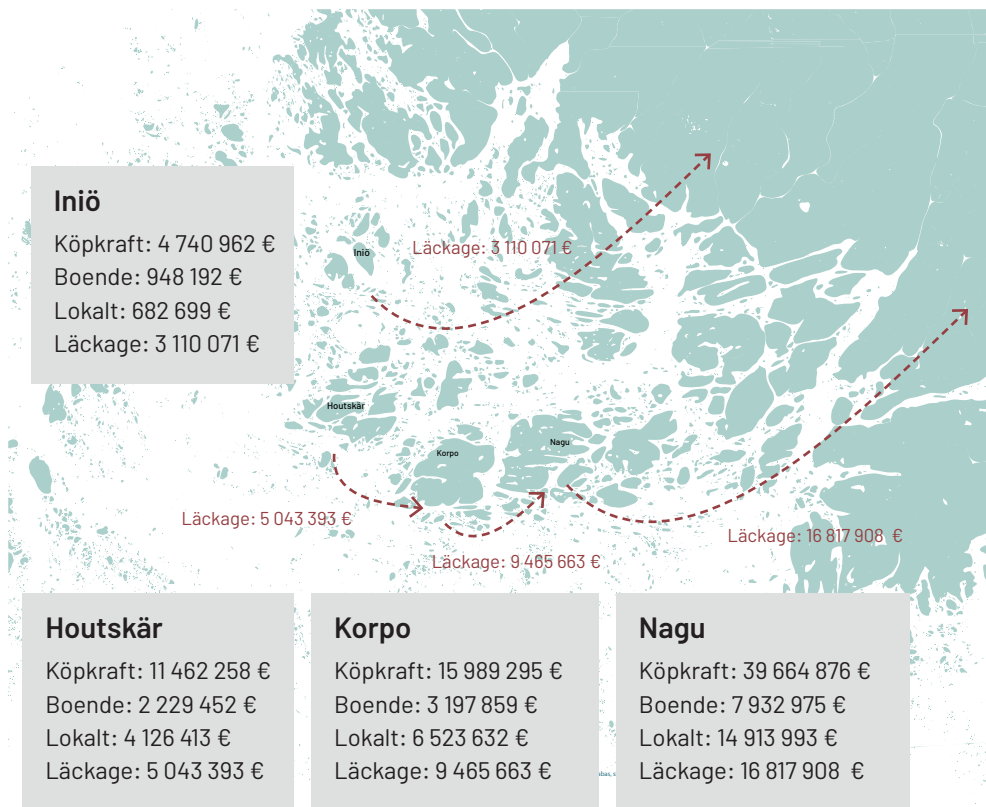


26 Disponibel inkomst

Den genomsnittliga disponibla inkomsten för Iniös hushåll är enligt Statistikcentralen 48 876 euro och den ackumulerade köpkraften är 4 740 962 euro. Ungefär 60 % av hushållen hör till medelinkomstklassen, medan ungefär 20 % befinner sig i den lägsta inkomstklassen och 20 % i den högsta. Den genomsnittliga disponibla inkomsten för hushållen i Finland är 46 501 euro, vilket betyder att de disponibla inkomsterna för Iniös fastboende hushåll är 5 % högre än riksgenomsnittet.

Den genomsnittliga disponibla inkomsten för personer i Iniö är 29 371 euro, vilket är 1,6 % högre än riksgenomsnittet på 28 892 euro. Vi värderar denna indikator på basis av uppgifter gällande den genomsnittliga disponibla inkomsten för personer, vilket ger indikatorvärdet **3**.





27 Utgiftsläckage

I vår bobarhetsenkät bad vi respondenterna uppskatta hur många procent av deras tillgängliga inkomster som användes till inköp eller tjänster i respektive hemområde under 2024. Svaren (20 av 37) från de fastboende respondenterna visar att iniöborna i genomsnitt spenderar 18 % av de tillgängliga inkomsterna lokalt. Detta är betydligt lägre än genomsnittet för hela skärgården (46 %).

Om vi från lokalbefolkningens köpkraft, som vi redogjorde för i föregående indikator, ytterligare drar bort uppskattade boendekostnader (cirka en femtedel), får vi summan 3 792 770 euro (= tillgängliga inkomster). 18 % av denna summa, 682 699 euro, kan antas spenderas lokalt.

682 699 euro är 14 % av den totala köpkraften, alltså läcker 86 % (4 058 263 euro) av iniöbornas samlade köpkraft ut ur lokalsamhället.

78 % av de fastboende Iniöborna uppgav att de storhandlar på annan ort. I enkäten uppger de flesta att de storhandlar i någon av de närliggande kommunerna på fastlandet Tövsala, Gustavs, Reso, Åbo och Nystad. Vi ser här att Iniös ekonomiska läckage, till skillnad från de övriga ösamhällena i kommunen, i första hand är externt.

Deltidsbosattas vardagskonsumtion

I enkäten frågade vi också de deltidssbosatta "När du åker till din fritidsbostad eller vistas där, var köper du då dina vardagsvaror?". 71 respondenter besvarade frågan och svaren visar att många använder den lokala matbutiken när de är här, men att många också handlar på väg till Iniö, i bland annat Reso, Tövsala, Gustavs, Åbo och Pargas, eller så sköter de sina uppköp i hemkommunen innan avfärd och kompletterar sedan med det lokala utbudet.

Gällande hur uppköpen fördelas, kan vi utgående från enkätsvaren se att 5 av 71 (7 %) respondenter uppger att de i stort sett enbart handlar lokalt. 22 av 71 (31 %) uppger att de kombinerar inköp på annan ort med lokala inköp (vi utgår från att uppköpen fördelas 50 % (lokalt) – 50 % (annanstans)). 44 av 71 (62 %) uppger att de nästan enbart handlar på annan ort.

Enligt Stugbarometern 2025 använder deltidssbosatta 33 euro per dag till vardagsvaror. Baserat på antalet hushåll och deras genomsnittliga vistelsetid betyder detta att de deltidssbosatta i Iniö spenderar 2 161 632 euro under den tid de bor på orten. Enligt enkätsvaren spenderar Iniös deltidssbosatta 22,5 % av sina inköp lokalt.

Enligt våra uträkningar bringar de deltidssbosattas vardagskonsumtion således 486 370 euro till Iniös lokalekonomi. Den resterande summan om 1 675 265 euro (77,5 % av deras inköp) spenderas på annan ort.

Utgiftsläckaget i Iniö är stort, då enbart 14 % av de fastbosattas samlade köpkraft kan antas spenderas lokalt. Det vi kan säga om de deltidssbosattas inköp är att 22,5 % av deras vardagskonsumtion under vistelsen i Iniö tycks ske lokalt. Detta ger indikatorvärdet **2**.

Tillägg gällande det ekonomiska läckaget sett till hela området: Om vi räknar ihop det ekonomiska läckaget för kommunens alla skärgårdsområden får vi en totalsumma på cirka 56 494 780 euro. Om från denna summa räknar bort boendekostnader (20 %) så får vi ett läckage på 45 195 824 euro. Här har vi, som ovan, enbart räknat med de deltidssbosattas vardagsvarukonsumtion. Detta läckage sker till stor del internt inom kommunen, förutom för Iniö där pengarna (5,5 milj.) i första hand läcker ut utanför kommungränserna.

28 Turism

För att visa hur värdefull turismnäringen är för Iniö är det värt att försöka uppskatta hur stor del av de lokala företagens omsättningar som härrör från turister och deltidsbosatta. I bobarhetsenkäten ställde vi frågan ”Om du bedriver företagsverksamhet, uppskatta hur många procent av ditt företags omsättning kommer från turism och fritidsboende i ditt hemområde?”. 10 av 40 av Iniös respondenter svarade på frågan och svaren visar att företagets omsättning i genomsnitt till 41 % härrör från turism eller deltidboende.

De 10 företagare som besvarat frågan utgör 27 % av alla 37 företagare i Iniö. I och med att en del av de registrerade företagen inte är aktiva, kan vi anta att det i själva verket är fler än 27 % av de aktiva företagarna som besvarat frågan. Bland svaren fanns procentsatser på allt mellan 0 och 100.

På hela skärgårdsområdet var motsvarande procentsats 38,9 % av företagets omsättning, men värt att notera är att Nagus genomsnitt (34 %) drar ned genomsnittet under 40 %. De övriga områdena visar genomsnitt om 41 % (Iniö), 44 % (Houtskär), 43 % (Korpo). 111 av skärgårdens 376 företagare (30 %) besvarade frågan. Också här kan vi anta att svarsfrekvensen i själva verket är högre i och med att en del av de registrerade företagen inte är aktiva.

Vi kan således anta att 40 – 60 % av den lokala omsättningen härrör från turism, vilket ger Iniö indikatorvärdet **3**.



29 Levnadskostnader

I Norrby finns en livsmedelsaffär som betjänar året runt. Till de holmar som ligger längs förbindeleståsrutten kan man beställa hemleverans från affären i Norrby. Vi har i juni 2025 jämfört priserna på 19 butiksprodukter och fem övriga produkter i Iniö med motsvarande produkters genomsnittliga pris i två butiker i Pargas. För jämförelsen har vi valt de billigaste, (om möjligt) inhemska produkterna.

Prisjämförelsen visar att Iniös matvarukorg är 27,25 % dyrare än i Pargas. För de övriga fem produkterna är skillnaden minimal, endast 0,12 %. Iniöborna har förståelse för de högre matkostnaderna, orsakade av bland annat högre leveranskostnader, vilka är vanliga i skärgården. Fördelen med att ha en lokal affär väger tungt när alternativet är att köpa alla sina uppköp på fastlandet. Också om fastlandspriserna ofta är lägre, så sparar man såväl tid som bränslekostnader när inköpen görs i Norrby.

Levnadskostnaderna i Iniö får indikatorvärde **1** (mer än 25 % dyrare).



30 Bostäder

På Iniö finns den 21.8.2025 inga hyreslägenheter på den öppna marknaden och endast ett egnahemshus till salu. Därtill finns sju fritidshus och en fritidstomt till salu. Gamla hälsöhuset håller som bäst på att byggas om till lägenheter och då förbättras hyresbostadssituationen en aning.

Bristen på speciellt hyreslägenheter gör att människor inte ens kan överväga en flytt till Iniö. För att efterfrågan ska finnas behövs också ett utbud. I och med att staden knappt äger någon mark i Iniö finns det inte heller en möjlighet för staden att bidra till inflyttning genom att sälja tomter. I tiderna lät Iniö kommun bygga två egnahemshus som under de fem första åren hyrdes, men som hyresgästerna sedan fick lösa in, och detta anses ha varit ett bra sätt att locka fastboende till orten.

Under åren 2020 – 2024 slutgranskades 1 bostadsbyggnader (77 m2) och 23 fritidsbostäder (2 135 m2).

Bostadssituationen på Iniö får indikatorvärde **2**.



31 Varumärke

Det har under det gångna året skrivits en hel del artiklar om Iniö, dock handlar dessa mest om vardaglig nyhetsrapportering och ganska regelbundet om möjliga negativa förändringar i ösamhällets bobarhet.

En sökning i en av de största sökmotorerna ger 46 100 träffar på svenska, 373 000 på finska.

Befolkningsökningen är negativ.

Det finns en del forskning som handlar om Iniö eller det geografiska område som Iniö hör till, dock är merparten av denna inte känd hos öborna.

Vad gäller kontakten till utflyttare och ättlingar till utflyttare så är den mycket god. Kontakten till dessa upprätthålls på flera sätt, och en tydlig kontaktyta går att finna i föreningslivet. Dessutom kan vi konstatera att många som inte längre bor i Iniö stöder ösamhället ekonomiskt genom sitt deltidboende, genom medlemsavgifter i föreningar och i upprätthållande av privata vägar.

Enkätundersökningar görs mycket sällan, men vi räknar här den pinfärska bobarhetsenkäten till en färsk, välgjord enkät. Därtill gjorde FÖSS under hösten 2024 en hörbarhetsenkät med syfte att utreda hörbarheten i Finlands ösamhällen.

Iniö får indikatorvärde **2** för varumärke.



Delområde 6: Offentlig service

I det sjätte delområdet tittar vi närmare på den offentliga servicen i Iniö, en grundläggande faktor för livskvalitet och trygghet i skärgården. I ett glest befolkat och geografiskt utspritt område som Iniö är det särskilt viktigt att serviceutbudet anpassas till områdets karaktär och att den är lokalt förankrad.

Delområdet omfattar flera centrala samhällsfunktioner: lokal förvaltning, barnomsorg, skola, äldreomsorg, hälsovård, avfallshantering samt skatter och subventioner. Trots att Iniö saknar formell beslutanderätt inom den kommunala förvaltningen finns ett aktivt föreningsliv som tar ansvar för lokala initiativ, vilket stärker det lokala självbestämmandet. Barnomsorgen, skolan och äldreomsorgen håller god kvalitet och är en livsviktig del av lokalsamhället, och som spelar en avgörande roll för samhällets stabilitet.

Hälsovården fungerar överlag väl, även om tillgängligheten till läkare och tandvård är begränsad. Friskvårdsmöjligheterna är däremot goda, både genom organiserade aktiviteter och närheten till naturen. Avfallshanteringen organiseras bra, också om det fortsättningsvis finns utmaningar med sorteringsmöjligheterna. Skatte- och stödsystemen upplevs som rättvisa, även om vissa subventioner kunde vara bättre anpassade till småskaliga verksamheter.

Delområdet visar att offentlig service i Iniö i många avseenden fungerar bra, men att den är beroende av lokalt engagemang och samarbete. För att stärka bobarheten ytterligare krävs fortsatt utveckling av serviceutbudet, förbättrad tillgänglighet och ett erkännande av skärgårdens särskilda behov i den övergripande samhällsplaneringen.

32 Lokal förvaltning

Iniö är ett ösamhälle utan beslutanderätt i den kommunala förvaltningen, dock med en invald lokalpolitiker. Det bör ändå påpekas att lokal beslutanderätt i någon mån existerar i och med byalag-, fiskelag och andra föreningar som har en egen budget. I Iniö är den kommunala verksamheten mycket liten, vilket gör föreningarnas roll än mer viktig. På exempelvis Keistiö har Pargas stad ingenting, byborna bestämmer över det som är relevant i vardagen. Bland annat lät byalaget på Keistiö byta ut de gamla gaslamporna längs Keistiös byaväg till 40 energisnåla ledlampor och installera ett vindkraftverk varifrån ström tas till vägbelysningen och till grundvärmen till Keistiöskolan. Detta projekt gjorde Keistiö byalag i samarbete med EU-projektet Green Islands, Pargas stad och I samma båt.

Samarbetet med fastlandskommunen Gustavs och övriga Vakka-Suomi har pågått ända sedan Iniö kommuns dagar. Samarbetet är väldigt långt i Iniöbornas egna händer och för Pargas stad är detta en ännu outnyttjad tillgång. Därtill finns ett gott samarbete med såväl Brändö som Houtskär.

Iniös öar hör till det nätverk av ösamhällen som representeras av Finlands öar rf (FÖSS), som internationellt sett är en del av European Small Island Federation (ESIN). Iniö hör också till Skärgårdshavets biosfärområde, och är genom detta sammanlänkat med det globala biosfärområdesnätverket.

Också om det för iniöborna inte finns några undantag från nationell lagstiftning så tillämpas skärgårdslagen på vårt område, dessutom finns öar också omnämnda i andra lagtexter. Skärgårdslagen stiftades år 1981 och har som syfte att erkänna skärgårdens särställning och främja dess utveckling. Skärgårdstillägget, som delas ut till kommuner med skärgårdsområden, är ett resultat av skärgårdslagen. Dock har lagen inte uppdaterats sedan den trädde i kraft och därför arbetar man nu med en reform som ska göra den mera praktiskt tillämpbar. I ett internationellt perspektiv är skärgårdslagen unik och relativt användbar, men med den uppdatering som nu pågår finns en förhoppning om att göra den till ett mer kraftfullt verktyg för att främja ett gott liv i skärgården.

Den lokala förvaltningen i Iniö får indikatorvärde **3**.



33 Småbarnspedagogik

Barnomsorgen på Iniö fungerar bra. Dagiset har en bra utbildningsnivå på de ordinarie anställda och all personal har rätt kompetens. Det saknas dock barn i en eller två åldersgrupper. Dagiset har ingen brist på lediga dagisplatser och alla vårdbehov kan tillgodoses. En viss brist på resurser för de aktiviteter man önskar sig existerar, men det finns fina möjligheter att använda de naturliga resurser som finns i närmiljön. Aktiviteter som berör hållbarhet och öidentitet sker dagligen, bland annat med hjälp av det pedagogiska material som Skärgårdshavets biosfärområde tagit fram. Daghemmet och förskolan samarbetar aktivt med skolan, bland annat genom gemensamma tyngdpunktsområden.

Barnomsorgen på Iniö får indikatorvärdet 3,5, avrundat **4**.



34 Skolor

Iniö skola är en liten enhetsskola som omfattar grundskola upp till årskurs 9. Den är belägen vid havet och har sina lokaler i den nyrenoverade byggnaden Fyren, där verksamheten samordnas med både daghem och bibliotek. Fyrens profil fokuserar på hållbar livsstil, undervisning utomhus och pedagogiskt arbete i trädgårdsmiljö.

Undervisningen sker i en skärgårdsmiljö och anpassas efter elevernas olika åldrar, från förskolebarn till ungdomar, i nära samverkan med det lokala samhället. Skolan strävar efter att sätta varje elev i centrum och erbjuder undervisning som utgår från individens behov och förutsättningar. Gemenskap, delaktighet och känslan av samhörighet är centrala värden i skolans arbete.

Vi har bett skolans personal utvärdera skolan och utgående från detta ges indikatorvärdet **3**.



35 Äldreomsorg

Äldrevården i Iniö sköts antingen som hemvård eller på serviceboendet Aftonro som har åtta platser, därtill finns tio servicebostäder för gemenskapsboende. Lokala föreningar håller olika sammankomster och ordnar evenemang i Aftonros ”vardagsrum”. Alla maträtter tillreds i serviceboendets kök och matsalen delas med Iniös elever. Stundvis finns det ont om platser och väntetiden kan vara lång, men i det stora hela fungerar verksamheten på Aftonro bra. De som bor på Aftonro och deras anhöriga är mycket nöjda med vården och personalen.

Under hösten 2025 hotades Aftonro med nedläggning, ett förslag som välfärdsområdets politiker sist och slutligen enhälligt röstade emot. En nedläggning av äldreboendet skulle ha haft ödesdigra konsekvenser för Iniös bobarhet. Vi skulle ha sett direkta förändringar i indikatorerna för fastboende, äldrevård och befolkningstillväxt. Dessutom skulle ett flertal indikatorer (4, 5, 7, 25, 26, 31, 33, 34, 41) ha påverkats indirekt. En till synes liten enhet har i ett litet samhälle en mycket stor roll.

Äldrevården får indikatorvärde **3**.



36 Hälsovård

Hälsovården i Iniö fungerar bra. Hälsostationen har öppet fem dagar i veckan och det är inte så svårt att boka tid. Iniöborna är nöjda med vården.

Läkare finns på plats en till två gånger i månaden, så även om det är rätt så enkelt att göra en tidsbokning kan väntetiden ibland bli för lång. Distansmottagningen kompletterar ändå i någon mån bortfallet av fysiska läkartjänster, vilket i det stora hela bidrar till en bättre tillgänglighet. Vården är bra.

Tandläkarvården sköts i Tövsala, så tillgängligheten är inte den bästa även om tidsbokningen fungerar smidigt. Akuta tandvårdsbehov sköts i Nystad eller i Åbo, ibland också i Tövsala om det råkar finnas lediga tider där. Vården är bra.

Friskvårdsmöjligheterna är mycket bra i Iniö. Bland annat ordnas gymnastik i Keistiö skola en gång i veckan, medborgarinstitutet Skärgårdens Kombi ordnar kurser under året och ett utegym finns på allaktivitetsplanen. Därtill bör påpekas att möjligheterna att röra sig ute i naturen allmänt taget gynnar välmåendet och möjligheten att värna sin hälsa.

Hälsovården i Iniö får indikatorvärde **3**.



Gammal skolmaterial i Keistiö skola. Foto: Enni Könönen

37 Avfall

Avfallshanteringen i regionen sköts av Sydvästra Finlands Avfallsservice Ab (LSJH) som ägs av delägarkommunerna i samarbetsområdet. Hushållen på holmarna är skyldiga att sortera sitt hushållsavfall och föra det till någon av ekopunkterna som LSJH upprätthåller. Blandavfallet samlas in i hushållens egna sopkärl eller i gemensamma insamlingskärl (områdesinsamling). Bioavfallet som produceras är hushållen skyldiga att kompostera själva. Sedan 2024 har Iniö också insamlingskärl för plast och kartong.

Det finns 49 insamlingspunkter i vår skärgård, 5 av dessa i Iniö. Insamlingspunkterna tar emot blandavfall, småmetall och glas, ibland också papper, kartong och bioavfall och plast. Insamlingspunkterna ute på holmarna drivs i samarbete med Håll Skärgården Ren rf, som också har 13 flytande sugtömningsstationer för septiktömning i hela vår skärgård, men ingen i Iniö. På Iniö finns det septiktömning i samband med Norrby hamn.

Närmaste sorteringsstationer finns i Reso och Nystad. LSJHs mobila sorteringsstation Siira kommer till Iniö tre gånger under tiden april-september och därtill kör HSR rf:s båt Roope runt i skärgården under en vecka på sommaren och samlar in farligt avfall, el- och elektronikskrot, metallskrot samt blandavfall i förhandsköpta storsäckar.

Enligt uppgifter från LSJH kunde 98,6 % av allt samhällsavfall i sydvästra Finlands verksamhetsområde återvinnas år 2023, 50,4 % som material och 48,3 % som energi. 1,4% av avfallet var deponiavfall. Dessa siffror vittnar om en god avfallshantering, men baserar sig på det avfall som kommer in till sortering, så säkerligen finns här ett mörkertal som vi omöjligen kan återge i exakta siffror. Bland annat vet vi att många fortfarande bränner papper, kartong och plast i brasor hemma på gården.

Enligt en undersökning gjord 2022 innehöll blandavfallet 38,5 % bioavfall och rikligt med plast och kartong. Enligt LSJHs uppskattning kunde 80 % av det undersökta avfallet ha sorterats för återvinning.

Utgående från den återvinningsprocent vi fått från LSJH och när vi tar i beaktande hushållens dåligt sorterade blandavfall, samt den del avfallet som bränns hemma ges indikatorvärdet **3**, det vill säga att 50-70% av avfallet återvinns.



38 Skatter och bidrag

I stora drag anses alla skatter vara rättvisa i och med att de är de samma för alla finska medborgare. Tar man dessutom i beaktande att fordonskatten också upprätthåller färjtrafiken så kan Iniös situation sägas vara bra.

När det gäller bidrag och subventioner så konstateras att de flesta stöd är rättvisa, men att jordbruks- och fiskestöden i större utsträckning kunde gynna småbruk och mindre fiskeri-verksamhet. Som stödsystemet nu är uppbyggt gynnas stora gårdar, men stöd betalas också ut till gårdar som utför minimalt med åkerarbeten. Det räcker med att slå en äng för att få stöd, vilket i slutändan kan ge mera pengar i handen än för den som exempelvis odlar spannmål eller andra grödor.

En del av fiskevårdsavgiften som spinnfiskare betalar stöder de lokala fiskelagens verksamhet, som hjälper till att hålla fiskbeståndet i skick, bland annat genom att plantera ut fiskyngel.

Arbetsgruppen konstaterar att skatterna är rättvisa och att det finns många understöd, men bara till en viss gräns. Iniö får indikatorvärde **4** för skatter och subventioner.



Aura Foto: Jarina Leskinen

Delområde 7: Välmående människor

Det sjunde och sista delområdet i bobarhetsanalysen fokuserar på människors välmående – en avgörande aspekt för att ett levande och hållbart skärgårdssamhälle ska kunna existera. Här undersöks både sociala och demografiska faktorer som påverkar livskvaliteten, tryggheten och känslan av samhörighet.

I delområdet tittar vi närmare på åldersfördelning, hälsa, trygghet, delaktighet, valdeltagande, kulturliv och befolkningstillväxt. Iniö har en hög försörjningskvot, vilket innebär att en stor del av befolkningen är beroende av den arbetsföra gruppen. Trots detta visar sjuklighetsindexet på god hälsa i regionen. Enkätsvaren vittnar om att både fast- och deltidsboende upplever Iniö som tryggt, även om vissa uttrycker oro för ökade folkmängder under sommaren och för vårdsektorns framtid.

Delaktigheten i Iniö är stark, med ett aktivt föreningsliv som arbetar för integration, gemenskap och att motverka ensamhet. Valdeltagandet är högt, vilket tyder på ett engagerat lokalsamhälle. Kulturlivet är närvarande genom museer, festivaler och bevarade bymiljöer, även om tillgången till digital information om Iniö är begränsad.

Befolkningstillväxten är negativ, främst på grund av en åldrande befolkning, men inflyttning och utflyttning är relativt balanserade. Människorna i Iniö är välmående och har goda förutsättningar för att vara det också i framtiden.

39 Åldersfördelning

Den demografiska försörjningskvoten uttrycker förhållandet mellan tre åldersgrupper inom en befolkning. Vi har här sett till åldersgrupperna i åldrarna 0-15, 16-64 och 65-plus. Högre värden indikerar ett högre åldersrelaterat beroende i befolkningen. Den beroende befolkningen definieras som personer i åldrarna 0-15 och 65-plus, medan befolkningen i arbetsför ålder är mellan 16 och 64.

På Iniö hör 46 % av befolkningen till åldersgruppen 16-64, 9 % till den lägre och 45 % till den övre åldersgruppen. Detta resulterar i en försörjningskvot om 117,4 och ger indikatorvärdet **1**.

0-15 år	9%
16-64 år	46%
65+ år	45%
$(9 + 45) / 46 \times 100 = 117,4$	



40 God hälsa

Värderingen av denna indikator görs på basis av THL:s sjuklighetsindex, som är en del i det nationella hälsoindexet. Sjuklighetsindexet omfattar tio sjukdomsgrupper som påverkar befolkningens hälsa.

År 2024 var sjuklighetsindexet för Egentliga Finlands välfärdsområde 100 och det senaste sjuklighetsindexet som togs fram för Pargas (2022) var 86,3. Sjuklighetsindexet för välfärdsområdet är på gränsen till indikatorvärde 2, men i och med att det senaste indexet som togs fram för Pargas ligger på 86,3, så ges här indikatorvärde **3** (sjuklighetsindex 85-100).



41 Trygghet

I bobarhetsenkäten frågade vi respondenterna ”Hur trygg känner du dig i ditt hemområde?”. Av de fastbosatta respondenterna uppger 75 % (30 av 39) att de känner sig mycket trygga och 23 % (9 av 39) att de känner sig trygga. Av svaren att döma anser iniöborna att de åtnjuter en hög grad av trygghet, men bland kommentarerna kan vi ändå läsa att de ökade folkmängderna under sommarmånaderna bidrar till otrygghet, likaså vargarna som rör sig i skärgården. Man upplever också en oro gällande sjuk- och hälsovårdstjänsternas framtid.

Bland de deltidsbosatta upplevs Iniö i stora drag som tryggt eller mycket tryggt. 78 % (57 av 74) uppger att de känner sig mycket trygga, 21 % (15 av 74) att de känner sig trygga. Endast 3 % (2 av 74) uppger att de känner sig mycket otrygga.

Aspekt	Källa	1	2	3	4
Brott	"Nationell statistik och Current Crime				
Index"					
Pågående konflikt och militarisering	Global peace index				x
Hälsovård	Se indikator 36			x	
Befolkningens hälsa	Se indikator 40			x	
Ekonomiskt välstånd	Se indikator 26, 28 och 29			x	
Miljöhot	Se indikator 13 och 14		x		
Mobiltäckning	Nationella mobiloperatörer, hörbarhetsenkät		x		

På basis av enkätsvaren och den ifyllda tabellen ges indikatorvärde **3** för trygghet.



42 Delaktighet

Delaktigheten i Iniö är stark, med ett aktivt föreningsliv som arbetar för integration, gemenskap och att motverka oönskad ensamhet. Det finns bra beredskap att hjälpa till där det behövs.

Föreningar, byalag, fiskelag, jaktlag och byaktiva ordnar evenemang och tillfällen som fungerar som en lågröskelverksamhet där människor har möjlighet att bekanta sig med lokalbefolkningen och knyta nya bekantskaper.

Byalag och byaktiva upprätthåller gamla skärgårdstraditioner, bland annat genom att klä och resa midsommarstänger. Traditionen engagerar både fast-, deltidsbosatta och besökare.

Iniö är en ganska liten plats, så de flesta känner alla och är vänliga och samarbetar med varandra. Därtill bidrar Iniö sockenförsamling till den lokala delaktigheten genom att ordna gudstjänster, sånggrupp och klubbar för barn.

42		Antal
a)	Föreningar som jobbar aktivt deltar i integrationen	4
b)	Öppna evenemang och/eller informationskanaler	4
c)	Aktiv inkludering av nyanlända	3
d)	Aktivt förebyggande av ensamhet och utanförskap	2

Iniö får indikatorvärdet 3 för delaktighet.



43 Valdeltagande

Valdeltagandet i Iniö är i allmänhet högt. Vi ser ett lite lägre deltagande i välfärdsområdes- och EU-val. Det genomsnittliga valdeltagandet i allmänna val mellan åren 23-25 är 70,32 % vilket ger indikatorvärdet 4.



44 Öns kultur

Iniö består av tusen öar och skär. Av dessa är 11 öar fast bebodda: Iniölandet, Keistiö, Jumo, Kolko, Åselholm, Kvarnholm, Själo, Perkala, Hepmo, Salmis och Ytterstö. Iniö var en självständig kommun under åren 1869-2008. Bymiljöerna i Iniö, med gamla gårdar och gårdsmiljöer, har i stort sett bevarats väl. Husen är ännu placerade i byaområden och det är lätt att se att tätare bebyggelse finns där byarnas gamla kärnor ligger. Förutom de gamla bostäderna finns också andra äldre byggnader kvar, till dessa kan vi bland annat räkna Iniö kyrka och Jackois väderkvarn från 1736, som är en av de få gamla väderkvarnar som finns kvar.

Traditionellt är Iniös ökultur förknippad med allmogesegling, midsommarfirandet kring midsommarstänger, sommardanser, byadagar (Jumodagen, Keistiödagen, Åselholmdagen), tjugondag knut, Iniö Folk festival och firandet under forneldarnas natt. Iniö har också en egen folkdräkt (BILD). Kulturlivet är synligt genom museer, evenemang, byaktiviteter, sommardanser, festivaler och bevarade bymiljöer. I Iniö finns tre fina och väl omhändertagna lokala museer: Blockmuseet, Isvägmuseet samt Keistiö skolmuseum. Det finns en lokal guide på Iniö.

Det frivilliga arbetet, talkoandan, i de olika byarna på Iniö har under årtionden varit grunden för ökulturen. Frivilligarbetet har främst fördelat sig på byalagens (och andra liknande jämförbara sammanslutningar) och föreningarnas olika intresseområden, evenemang samt traditionsenliga händelser. Aktiva ortsbor samt deltidsbor har med ett brinnande intresse gemensamt sett till att saker och ting händer i lokalsamhället. Samtidigt har man passat på att ha roligt och umgås, från ung till gammal, över by- & kommungränser, tillsammans med ortsbor, deltidsboende och tillfälliga besökare.

Iniös ökultur och identitet är inte lika synlig som då Iniö var en egen kommun och ortsborna själva direkt och handlingskraftigt kunde påverka lokalsamhället.

Iniö har i dagsläget en mycket aktiv pensionärsförening som samlar, åtminstone i iniö-mått räknat, ett stort antal medlemmar till trevlig samvaro, måltider, föreläsningar, gemensamma resor etcetera. Förutom pensionärsföreningens aktiviteter bidrar även byalagen och föreningarna med många händelser och kulturella evenemang i Iniö.

Keistiö byalag har i över 40 år bland annat ordnat midsommarfirandet vid byns midsommarberg, Keistiödagen med allmogesegling, älg/hjortsoppa och gårdsaktiviteter vid den gamla byskolan (tidigare även dans), utställningar med bland annat gamla föremål, lokalkonst, skolplanscher, marknad under dagen vid forneldarnas natt (tidigare även forneldsbrasa), och ibland även nyårs- och staffanssupé. Dessutom har Keistiö byalag aktivt bidragit med lokala träffar för ortsbefolkningen i form av studiecirkel för att ta tillvara viktigt lokal information, samlat videomaterial över byn och arbetat med material gällande keistiödialekten. Byalaget har också ordnat en byrunda med infoskyltar om byn, ett skolmuseum, samt konserter, dessutom byggt en vindmölla med tillhörande vägbelysning. Keistiö byalags medlemmar motionerar även regelbundet tillsammans i form av gympa inomhus, och utomhus spelas det bland annat boule eller fotboll.

Lokalföreningen Folkhälsan i Iniö ordnar bland annat motionskampanjer, familjebad-inton, fotvård. Iniö Ungdomsförening ordnar traditionsenliga sommardanser under mid-sommaren och under julimånad, kräftskiva, och genom samarbete ordnas sommar-teater tillsammans med Skärgårdsteatern och Workshopsturnéer för barn tillsammans med Åbolands ungdomsförbund & Marthorna.

Det finns förhållandevis många lokaler eller byalokaler till Iniöbornas förfogande, bland annat Allaktivitetshuset Snäckan, Iniö Ungdomsförenings lokal, Iniö församlingshem, Keistio byalags gamla skolhus, danslavar & kiosker.

Därtill ska även nämnas att lokala företag, Väståbolands församling och kommunen ordnar evenemang och händelser. Väståbolands svenska församling arrangerar, förutom kyrkliga evenemang såsom gudstjänster, en hel del aktiviteter för barn och ungdomar. I dagsläget ordnar församlingen månadsklubb, församlingsklubb och skollovsläger för barn, träffar för vuxna samt körövningar och sånguppträdanden i kyrkan.

Pargas stads fritids- och ungdomsverksamhet ordnar aktiviteter för barn och ungdomar, så som öppen ungdomsgård en gång i månaden, läger och olika klubbar. Bio Sydväst besöker Iniö några gånger under året med aktuella filmer för vuxna och barn. Musikinstitutet Arkipelag erbjuder en bred och högklassig musikundervisning för speciellt barn och ungdomar på Iniö, med möjlighet att delta i musikklubb samt individuell musikundervisning på olika nivåer och olika instrument. Medborgarinstitutet Skärgårdens Kombis kursutbud är väldigt begränsat, väldigt få kurser planeras för iniöborna.

Pargas stad har ett bibliotek med ett välfungerande mer öppet-system där böcker kan lånas från det egna biblioteket, men även beställas från övriga bibliotek till Iniö. På biblioteket kan man läsa och låna äldre böcker och även filmer om Iniö.

Två broschyrer med Iniö anknytning finns som ges ut av Pro Iniö samt av Iniö deltidboende under sommaren. Det har också skrivits om Iniö i tidskriften Skärgård.

Tillgången till digital information om Iniö är begränsad. På Internet finns aktuell information om händelser i Iniö, exempelvis på Pargas hemsida, Aktuellt i Iniö samt Facebook-grupperna Iniö Info, Iniö deltidboende och Pensionärsföreningen i Iniö.

Iniö får indikatorvärde **2** för öns kultur.



45 Befolkningstillväxt

År 2014 hade Iniö 214 mantalsskrivna, år 2024 är invånarantalet 184. Befolkningsförändringen är - 14% och ger indikatorvärde **1**. Den negativa befolkningsförändringen ser vi i alla av Pargas stads skärgårdsområden. Den är procentuellt sett störst på Iniö (- 14 %, 30 personer), följt av Houtskär (- 9,7%, 53 personer), Korpo (- 5,2 %, 42 personer) och Nagu (- 3,4 %, 47 personer).

Också om förändringen är negativ så kan vi konstatera att förhållandet mellan inflyttning och utflyttning är relativt balanserat. Mellan åren 2013-2023 har 74 personer flyttat till Iniö, samtidigt som 76 har flyttat bort. Den negativa befolkningsförändringen beror främst på den akuta bostadsbristen och den stora grupp äldre människor som av naturliga orsaker lämnar jordelivet på Iniö.

Befolkningstillväxten är negativ och ger indikatorvärde **1**.

Bland Iniös deltidboende finns en stor grupp potentiella inflyttare. I bobarhetsenkäten uppger 34 % att de kunde tänka sig att flytta permanent till sin fritidsbostad, 18 % kan inte säga. Vi frågade också vilket deras största hinder är för att flytta hit. De främsta orsakerna är enligt svaren att bostaden är registrerad som fritidshus, att den inte är vinteranpassad eller i sådant skick att man inte kan bo där året runt, men också otillräckliga trafikförbindelser är en bärande orsak. Flera svarsalternativ var möjliga. Ser vi till åldersfördelningen bland de som svarat att de kunde tänka sig att flytta till Iniö så ser vi att 80 % av respondenterna är 65 år eller yngre, 52 % under 55 år, 16 % i åldern 16 – 45.

■■■■

	Procent
Ja	34%
Nej	48%
Kan inte säga	18%

”Skulle du kunna tänka dig att flytta permanent till din fritidsbostad?”

■■■■

	n	Procent
Kommunens generalplan eller begränsad byggnadsrätt hindrar mig att flytta till min fritidsbostad	11	15,1%
Bostaden kan inte omregistreras till permanent boende	32	43,8%
Har mitt jobb på annat håll	22	30,1%
Livssituationen överlag	28	38,4%
Otillräcklig kommunal service	6	8,2%
Saknar lokalt kontaktnät	3	4,1%
Har inte vana av att bo i glesbygd	2	2,7%
Jag vill inte bo i skärgården på heltid	6	8,2%
Annan orsak:	27	37,0%

”Vilket ser du som ditt största hinder för att flytta till fritidsbostaden?” Flera svarsalternativ var möjliga. Orsakerna till varför man väljer att inte flytta är många.



Båthus i Iniö. Foto: Lotta Tamminen

Källförteckning

Delområde 1

Bobarhetsenkät 2025

[Mökkibarometri 2021 - Jukuri](#)

[Mökkibarometri 2025: Suomalaisten mökkeilyinto palannut koronaa edeltävään aikaan - Valtioneuvosto](#)

[Hotellmarknaden-i-EU-Rapport-Juni-2019.pdf](#)

[Vuosittaiset yöpymiset ja saapuneet vieraat majoitusliikkeissä muuttujina Maakunta, Maa,](#)

[Majoitusliikkeen tyyppi, Vuosi ja Tiedot. PxWeb](#)

[Viking Linella menestyksellinen vuosi ja hyvä matkustajamäärä](#)

[Turku–Tukholma-välillä risteili ennätysmäärä matkailijoita - Ilta-Sanomat](#)

Delområde 2

Westberg, Vincent (toim.); Bonde, Anna; Koivisto, Anna-Maria; Mäkinen, Maria; Puro, Helena; Siiro, Petri; Teppo, Anssi. 2022. Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022-2027 - Osa I Vesienhoitoaluekohtaiset tiedot. ELY-keskus, verkkojulkaisu. [Kokemäenjoen-Saaristomeren-Selkämeren vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelma vuosille 2022-2027 : Osa 1: Vesienhoitoaluekohtaiset tiedot - Doria](#)

[Havsmiljöns tillstånd i Finland 2024. Finlands miljöcentral 2024. <https://www.ymparisto.fi/sv/naturen-vatten-och-hav/hav/havsmiljons-tillstand-i-finland-2024>](#)

NTM pressmeddelande 5.6.24. <https://www.stinfo.fi/tiedote/70283645/saaristomerella-havaittu-poikkeuksellisen-runsaasti-kuolleen-rihmalevan-muodostamia-lauttoja?publisherId=69817869&lang=fi>

Delområde 3

Bobarhetsenkät 2025

Diskussion med Pargas stads tjänstemän 8.4.2025 & stadens statistik.

Jantunen, M. 2024. Paraisten kaupungin Nauvon jätevedenpuhdistamon tarkkailututkimus. Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy.

Joronen, Lauri. 2014. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelma, Paraisten kaupunki.

Rouhiainen, A; Viitanen, A; Heinonen, O; Maantiehinn, O; Mäkinen, E & Sillanpää, A.

2022. Suomen vesihuollon peruslukuja. Turku AMK – Turku university of applied sciences.

Strandman, Elina. 2017. Ändrad avgränsning och klassificering av grundvattenområden i Pargas stads område, Närings- trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland.

[Renat havsvatten håller upp vattenproduktionen i Korpo och Houtskär trots torkan: ”Det är en välfungerande, men energikrävande teknik” | Åboland | Svenska Yle](#)

[Risk för vattenbrist också i Korpo och på Houtskär – renat havsvatten kan vara räddningen | Åboland | Svenska Yle](#)

[Turun ulkosaariston huussit hukkuvat matkailijoiden jätöksiin – ulosteen käsittely kaukana rannikolta on hankalaa | Varsinais-Suomi | Yle](#)

Delområde 4

Bobarhetsenkät 2025

Uppgifter från Pargas stades tjänstemän

[Energiplanering på Iniö](#)

Suomen ympäristökeskus (SYKE), 2025. Kuntien ja alueiden kulutusperäiset päästöt.

<https://hiilineutraalisuomi.syke.fi/paastotieto/paastotiedot-ja-indikaattorit/kuntien-ja-alueiden-kulutusperaiset-paastot/> (15.8.2025).

Yle 18.8.2025. Östersjön är på vippen att bli en utsläppskälla. <https://yle.fi/a/7-10082376> (26.8.2025).

Tilastokeskus, 2025. Energian kokonaiskulutus energialähteittäin 1970-2024. https://stat.fi/tup/suoluk/suoluk_energia.html (15.8.2025).

[Loppuraportti](#)

[Utsläppsdatabas för husbyggnad](#)

[Construction process R01.02.pdf](#)

[pellinge-bobarhetsanalys2023.pdf](#)

Bergh, J, Egnell, G & Lundmark, T. (2020): Skogens kolbalans och klimatet, sidorna 27-29 (pdf), Skogsstyrelsen. [Skogens kolbalans och klimat](#)

<https://www.vskylat.fi/hankkeet-kotiseutukompassi-keistio-vindmollan/>

[Uusiutuva energia Suomessa - Motiva](#)

Delområde 5

Bobarhetsenkät 2025

Affärsekosystemsenkät 2025

[3. Asukkaiden käytettävissä olevat rahatulot muuttujina Postinumeroalue, Tiedot ja Vuosi. PxWeb](#)

[Disponibel inkomst | Begrepp | Statistikcentralen](#)

[Köpkraftsjusterad bruttonationalprodukt per capita till marknadspris efter Urbaniseringsgrad, Uppgift, År och Område. PxWeb](#)

[Bruttonationalprodukt \(BNP\) per capita på landsbygden | Naturresursinstitutet](#)

Statistikcentralen: https://pxdata.stat.fi/PXWeb/pxweb/fi/Postinumeroalueittainen_avoin_tieto

Delområde 6

Produktion: April Kommunikation

[Avfallshanteringsprogrammet för Sydvästra Finland 2023-2028](#)

[Kierratys.info | Kierratys.info](#)

[Skärgårdshavet - Håll Skärgården Ren rf](#)

[Maatalousmuovien kierrätys - MTK](#)

[Insamlingen av ”traktoräggens” skal haltar – Nagubonden Jan-Erik Karlsson bekymrad då ingen hämtat plasten | Åboland | Svenska Yle](#)

Delområde 7

[Bobarhetsenkät 2025](#)

[Kansallinen terveysindeksi 2020-2022 : Kuntien väliset erot sairastavuudessa ja työkyvyttömyydessä ovat suurimmat maantieteellisesti laajoilla hyvinvointialueilla](#)

[THL Tilastoraportti 23/2024 Kansallinen terveysindeksi 2020-2022](#)

[Terveytemme Atlas - THL:n sairastavuusindeksi - THL](#)